

1.5

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

1.5.1 Υποδομές για την Εκπαίδευση

Στο Δήμο Ηρακλείου λειτουργούν υποδομές που αντιπροσωπεύουν όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Πιο συγκεκριμένα:

ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

12 Βρεφονηπιακοί-Παιδικοί Σταθμοί

60 Δημοτικά σχολεία

79 Νηπιαγωγεία

2 Ειδικά Σχολεία

2 Ειδικά Νηπιαγωγεία

ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

48 Γυμνάσια

- Ένα Μουσικό Γυμνάσιο, όπου λειτουργεί και λυκειακή τάξη
- Ένα Καλλιτεχνικό Γυμνάσιο
- Ένα Αθλητικό Γυμνάσιο
- Ένα Πειραματικό Γυμνάσιο
- Ένα Εσπερινό Γυμνάσιο
- Ένα Ειδικό Γυμνάσιο

35 Λύκεια

10 Τεχνικά Λύκεια

- Ένα Εσπερινό ΤΕΕ

ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

1. Ιατρική Σχολή

2. Σχολή Θετικών και Τεχνολογικών Επιστημών

- Τμήμα Φυσικής
- Τμήμα Βιολογίας
- Τμήμα Χημείας
- Τμήμα Εφαρμοσμένων Τεχνών
- Τμήμα Μαθηματικών
- Τμήμα Επιστήμης και Υπολογιστών
- Τμήμα Επιστήμης Τεχνολογίας Υλικών

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

1. ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ (ΣΤΕΦ)

- Τμήμα Μηχανολογίας
- Τμήμα Πολιτικών Δομικών Έργων
- Τμήμα Ηλεκτρολογίας
- Τμήμα Εφαρμοσμένης πληροφορικής και Πολυμέσων

2. ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (ΣΔΟ)

- Τμήμα Λογιστικής
- Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων
- Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων

3. ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ (ΣΤΕΓ)

- Τμήμα Φυτικής Παραγωγής
- Τμήμα Θερμοκηπιακών Καλλιεργειών και Ανθοκομίας

4. ΣΧΟΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ (ΣΕΥΠ)

- Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας
- Τμήμα Νοσηλευτικής

5. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

- Τμήμα Εμπορίας και Διαφήμισης του Παραρτήματος Ιεράπετρας
- Τμήμα Χρηματοοικονομικής και ασφαλιστικής του παραρτήματος Αγίου Νικολάου
- Τμήμα Διατροφής και Διαιτολογίας του Παραρτήματος Σητείας
- Τμήμα Μουσικής Τεχνολογίας και Ακουστικής του Παραρτήματος Ρεθύμνου
- Τμήμα Ηλεκτρονικής του Παραρτήματος Χανίων
- Τμήμα Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος του Παραρτήματος Χανίων

Α' ΔΗΜΟΣΙΟ ΙΕΚ

1. Ειδικός Αεροπορικών Εταιρειών
2. Νοσηλευτική μονάδων εντατικής θεραπείας
3. Τεχνικός Εφαρμογών Ιατρικής πληροφορικής
4. Τεχνικός Θερμικών και Υδραυλικών Εγκαταστάσεων
5. Τεχνικός συστημάτων τηλεπικοινωνιών και μετάδοσης πληροφορίας
6. Τεχνικός τηλεπληροφορικής
7. Προσχολική Αγωγή Δημιουργίας και Έκφρασης Δραστηριοτήτων
8. Διοικητικό και Οικονομικό Στέλεχος Επιχειρήσεων
9. Ειδικός Εφαρμογών διαιτητικής
10. Ειδικός Ναυτιλιακής κατεύθυνσης
11. Ειδικός νοσηλευτικής τραυματολογίας
12. Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής με πολυμέσα
13. Τεχνικός Αυτοκινήτων Οχημάτων
14. Τεχνικός Η/Υ επικοινωνίας και δικτύων

Β' ΔΗΜΟΣΙΟ ΙΕΚ

1. Κινησιοθεραπείας
2. Ειδικός Φοροτεχνικού Γραφείου
3. Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής
4. Τεχνικός Συντήρησης Έργων Τέχνης
5. Τεχνικός Διακόσμησης
6. Ειδικός Εφαρμογών Αισθητικής

7. Ειδικός Εμπορίας Διαφήμισης και προώθησης προϊόντων (μάρκετινγκ)
8. Τεχνικός Δικτύων Υπολογιστών
9. Τεχνικός Δομικών Έργων
10. Γραμματείας Νομικών Επαγγελματιών

1.5.2 Υποδομές Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας

Στο Δήμο Ηρακλείου λειτουργούν οι παρακάτω κοινωνικές υπηρεσίες εκ των οποίων οι δύο είναι σε μόνιμη βάση, σε άλλες βρίσκεται σε εξέλιξη η λειτουργία τους και άλλες λειτουργούν μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων.

- ✓ Το **Κέντρο Φροντίδας Οικογένειας** το οποίο ανήκει στο ΔΟΠΑΕΗ έχει την έδρα του στην οδό Παπαδοπούλου 4 στη Χανιώπορτα και υποστηρίζεται από μία κοινωνική λειτουργό και μία ψυχολόγο, λειτουργεί δε σε μόνιμη βάση.
- ✓ Το **ΚΕΣΑΝ (Κέντρο Συμβουλευτικής Αγωγής Νέων)** το οποίο αποτελεί Τμήμα της Δ/σης Κοινωνικών και Πολιτιστικών Λειτουργιών, έχει την έδρα του στην οδό Μίνως και Μιχ. Αρχαγγέλου, υποστηρίζεται από μία κοινωνική λειτουργό και από δύο συμβούλους τοξικοεξάρτησης –στελέχη πρόληψης.
- ✓ Το **Γραφείο Παροχής Κοινωνικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών** το οποίο υποστηρίζεται από μία κοινωνιολόγο και μία ψυχολόγο και έχει την έδρα του στην οδό Μάχης Κρήτης & Ηφαιστού γωνία στον Γ' όροφο. Το γραφείο αυτό λειτουργεί με την οικονομική υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Ταμείου κατά 75% και κατά το 25% από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Εντάσσεται στο Μέτρο 3.1 του Επιχειρησιακού Προγράμματος Υγείας –Πρόνοιας 2000-2006 ενώ φορέας υλοποίησης είναι η ΑΜΚΕ «Κοινοπολιτεία Κρήτης». Το πρόγραμμα αυτό είναι διετές και ξεκίνησε στις 25-9-2006. Όταν ολοκληρωθεί η διετία και εφόσον έχουν επιτευχθεί οι στόχοι όπως αναφέρεται οι Δήμοι και οι κοινότητες που έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να στηρίξουν αυτόνομα την περαιτέρω λειτουργία του.
- ✓ **Πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι.** Είναι ενταγμένο σε Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα την διαχείριση του οποίου και την πρόσληψη προσωπικού μέσω ΑΣΕΠ ασκεί η ΔΕΠΤΑΗ. Υποστηρίζεται από κοινωνικούς λειτουργούς, νοσηλευτές και

οικογενειακούς βοηθούς. Το Πρόγραμμα υλοποιείται με τη βοήθεια των Εφτά ΚΑΠΗ, τα οποία υποστηρίζονται από αντίστοιχο αριθμό κοινωνικών λειτουργών, και του Κέντρου Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ), που στεγάζεται στο Ζ' ΚΑΠΗ, το οποίο εδρεύει στην Αγία Τριάδα, δίπλα στον 6^ο Παιδικό Σταθμό.

- ✓ **ΑΜΕΑ.** Στον Οργανισμό Εσωτερικής Λειτουργίας του Δήμου προβλέπεται η σύσταση γραφείου ΑμεΑ το οποίο θα λειτουργήσει σε μόνιμη βάση με την εξεύρεση του κατάλληλου χώρου.
- ✓ **Παραβατικότητα.** Έχει συσταθεί με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου το Νέο Τοπικό Συμβούλιο Παραβατικότητας το οποίο αποτελείται από επιστήμονες και λειτουργούς που διαμένουν στην περιφέρεια του Δήμου και διαθέτουν ειδικές γνώσεις στον τομέα της παραβατικότητας όπως δικαστικούς λειτουργούς και ιατρούς καθώς και εκπροσώπους παραγωγικών τάξεων και κοινωνικών φορέων. Έργο του ως άνω συμβουλίου είναι η κατάρτιση προγράμματος πρόληψης της παραβατικότητας στη δημοτική περιφέρεια, η συνεργασία με τις άλλες κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου, η ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης, η συνεχής μέσω των τοπικών μέσων μαζικής επικοινωνίας ενημέρωση των κατοίκων, καθώς και η εκδήλωση κάθε άλλης σχετικής δραστηριότητας.
- ✓ **Ειδικός Παιδικός Σταθμός:** Πρόκειται για σταθμό που φιλοξενεί παιδιά με ειδικές ανάγκες και είναι μοναδικός σε όλη την Κρήτη. Στεγάζεται δίπλα στο ΚΑΠΗ Καμινίων στην Ηφαίστου και Μάχης Κρήτης και είναι ενταγμένο στο πρόγραμμα URBAN. Η διάρκειά του είναι καθορισμένη για τρία χρόνια ενώ η λειτουργία του ξεκίνησε πριν ενάμισι χρόνο. Υποστηρίζεται από μια ειδική παιδαγωγό και μια παιδοψυχολόγο που παρέχουν εκπαίδευση και ημερήσια φροντίδα στα παιδιά.

Επίσης, υπό την αιγίδα του Δήμου λειτουργούν 7 κεντρικά ΚΑΠΗ (Μασταμπά, Θέρισος, Πόρος, Άγιος Δημήτριος, Φορτέσα, Κατσαμπάς και Αγία Τριάδα) και τρία περιφερειακά (Τάλως, Βασιλειές και Δειλινά) καθώς και 12 Κέντρα Προσχολικής

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Αγωγής (Ανάληψη, Όαση, Δειλινά, Μαστάμπας, Χανιόπορτα, Τάλως, Πόρος, Πατέλες, Μεσαμπελιές, Γιόφυρος, Άγιος Ιωάννης και Φορτέτσα).

Όσον αφορά τις μη μόνιμες δομές και συγκεκριμένα το Γραφείο Υποστηρικτικών Υπηρεσιών, το Βοήθεια στο Σπίτι και τον Ειδικό Παιδικό Σταθμό τα οποία είναι ενταγμένα σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα με ημερομηνία λήξεως, πρόθεση του Δήμου Ηρακλείου είναι να τα στηρίξει και στόχος του είναι με την οικονομική αρωγή του κράτους να λειτουργήσουν σε μόνιμη βάση.

ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

- 1) ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΟΑΣΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ
- 2) ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗ ΖΩΗ
- 3) ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ Α.Μ.Ε.Α.
- 4) ΖΩΟΦΙΛΗ ΔΡΑΣΗ
- 5) ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΝΟΣΟΥ ALZHEIMER ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΔΙΑΤΑΡΑΧΩΝ
- 6) ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ (ΟΦΕΑΚ)
- 7) ΠΑΓΚΡΗΤΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΔΩΡΗΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΣΩΜΑΤΟΣ
- 8) ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
- 9) ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΚΡΗΤΗΣ (ΣΠΟΚ)
- 10) ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
- 11) ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΑΓΙΟΣ ΡΑΦΑΗΛ»
- 12) ΑΓΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ-ΚΕΝΤΡΟ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ
- 13) ΟΜΑΔΑ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΡΙΑΔΝΗ
- 14) ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΑΛΚΟΟΛ ΑΤΟΜΩΝ «ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ»
- 15) ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ (ΠΑΣΑΠ) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΡΗΤΗΣ
- 16) ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ
- 17) ΑΡΩΓΗ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ
- 18) Χ.Ε.Ν. (Χριστιανική Ένωση Νέων)
- 19) ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΡΕΥΜΑΤΟΠΑΘΩΝ ΚΡΗΤΗΣ
- 20) Κ.Ε.Θ.Ι. (Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας)
- 21) ΞΕΝΩΝΑΣ ΑΛΚΥΟΝΙΔΑ ΨΥΧΑΡΓΩ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

- 22) ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΥΦΛΩΝ ΚΡΗΤΗΣ
- 23) ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΦΙΛΟΣ ΤΟΥ ΠΟΔΗΛΑΤΟΥ & ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
- 24) ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΜΕΛΩΝ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ «ΞΕΝΩΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΚΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΓΥΝΑΙΚΑ»
- 25) ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ
- 26) ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΙΡΑ
- 27) ΚΕΝΤΡΟ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
- 28) ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΕΥ ΖΩ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΡΚΙΝΟ»
- 29) ΠΑΙΔΙΚΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
- 30) «ΡΟΔΑΥΓΗ» (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΝΕΛΕ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ)
- 31) ΣΩΜΑ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΣΑΜΑΡΕΙΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ
- 32) ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ (ΤΟΜΕΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ)
- 33) ΚΕΝΤΡΟ ΝΕΟΤΗΤΑΣ ΑΓΙΟΥ ΤΙΤΟΥ
- 34) ΣΩΜΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ
- 35) ΣΟΡΟΠΤΙΜΙΣΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
- 36) ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΘΗΛΕΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
- 37) ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΝΟΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (ΣΠΠΕΝΗ)
- 38) ΛΥΚΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ
- 39) ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
- 40) ΖΩΟΔΟΧΟΣ ΠΗΓΗ

ΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ

Παιδαγωγικό Αναπτυξιακό Κέντρο Ηρακλείου στο Δήμο Ηρακλείου.

1.5.3 Υποδομές και Δραστηριότητες για τον Πολιτισμό

Χώροι Αρχαιολογικού Ενδιαφέροντος

Τα ενετικά τείχη είναι το σημαντικότερο οχυρωματικό έργο της ενετοκρατίας. Σήμερα διατηρούνται οι επτά προμαχώνες και δύο από τις τέσσερις πύλες: Η Πόρτα των Χανίων, στη δυτική πλευρά του περιβόλου των τειχών, με ανάγλυφο φτερωτό λιοντάρι του Αγίου Μάρκου, λαξευμένη προτομή του Παντοκράτορα και ελληνική σκαλισμένη επιγραφή στην εξωτερική της πλευρά. Στην εσωτερική πλευρά υπάρχει μέταλλιο με ανάγλυφη προτομή του Παντοκράτορα και η επιγραφή OMNI-PO-TENS (Παντοκράτωρ στα λατινικά), γι' αυτό ονομαζόταν Πόρτα του Παντοκράτορα. Από την πύλη αυτή η Κάντια επικοινωνούσε με όλη τη Δυτική Κρήτη.

Η Καινούρια Πόρτα βρίσκεται στη νότια πλευρά του περιβόλου και είναι νεότερη. Φέρει διακόσμηση, επιγραφή με τη χρονολογία της κατασκευής της (1587) και το όνομα του προβλεπτή MOCENIGO στην εσωτερική της επιφάνεια. Ο χώρος κοντά στην πύλη αυτή έχει διαμορφωθεί σε σύγχρονο υπαίθριο θέατρο. Στο νοτιότερο σημείο του περιβόλου των τειχών είναι ο προμαχώνας του Μαρτινέγκο και σ' ένα πλάτωμα ο σεμνός τάφος του Νίκου Καζαντζάκη, όπου είναι χαραγμένα τα λόγια του παγκόσμιου γνωστού Κρητικού συγγραφέα: «Δεν ελπίζω τίποτα, δε φοβάμαι τίποτα, είμαι λεύτερος». Η θέα από το σημείο αυτό είναι πανοραμική και υπέροχη.

Το Κάστρο ή Κουλές είναι χτισμένο στην είσοδο του βενετσιάνικου λιμανιού με σκοπό να το προστατεύει από τις επιδρομές. Στις πλευρές του διατηρούνται τα εντοιχισμένα, ανάγλυφα λιοντάρια του Αγίου Μάρκου που το στόλιζαν. Είναι ανοιχτό για επισκέψεις από το κοινό και στο επάνω μέρος του έχει διαμορφωθεί υπαίθριο θέατρο. Το όνομα Κουλές είναι τούρκικο. Οι Βενετοί το ονόμαζαν Rocca al Mare.

Ο ναός του Αγίου Τίτου, προστάτη Αγίου του νησιού, στην ομώνυμη πλατεία. Είναι κράμα ανατολικών και δυτικών αρχιτεκτονικών στοιχείων. Χτίστηκε αρχικά από τους Βυζαντινούς. Μετά από μετατροπές από τους Βενετούς και τους Τούρκους, που τον χρησιμοποίησαν οι μεν σαν καθολικό μητροπολιτικό ναό, οι δε σαν τζαμί, καταστράφηκε από το μεγάλο σεισμό του 1856. Το 1872 ξαναχτίστηκε πάνω στα παλιά του θεμέλια και αργότερα έγιναν ορισμένες τροποποιήσεις για να

λειτουργήσει και πάλι σαν ορθόδοξη εκκλησία. Εδώ φυλάσσεται η ιερή κάρα του Αγίου Τίτου.

Ο ναός του Αγίου Μάρκου, στην πλατεία Βενιζέλου ή Πλατεία Κρήνης (Λιονταριών). Χτίστηκε από τους Βενετούς που τον αφιέρωσαν στον προστάτη τους. Οι Τούρκοι μετά την άλωση του Ηρακλείου τον μετέτρεψαν σε τζαμί προσθέτοντας του μιναρέ. Το 1956 αποκαταστάθηκε στην ενετική μορφή του. Σήμερα χρησιμοποιείται ως Δημοτική Πινακοθήκη.

Ο μητροπολιτικός ναός του Αγίου Μηνά, στην πλατεία Αγίας Αικατερίνης. Εντυπωσιακός ναός, από τους μεγαλύτερους στην Ελλάδα. Έχει σταυρικό σχήμα με τέσσερις ίσες κεραίες, μεγαλοπρεπή τρούλο και δύο πανύψηλα κωδωνοστάσια. Στη βορειοδυτική γωνιά του σώζεται η παλιά εκκλησία του Αγίου Μηνά και της Υπαπαντής.

Η Λότζια: ορθογώνιο, διώροφο κτίριο, το κομψότερο από τα βενετσιάνικα κτίσματα της πόλης. Σήμερα στεγάζει το Δημαρχείο. Χτίστηκε το 1626-1628 από το Γενικό Προβλεπτή Φραγκίσκο Μοροζίνη, που κατασκεύασε και την ομώνυμη κρήνη. Κατά την ενετοκρατία ήταν τόπος συγκέντρωσης και αναψυχής των ευγενών και από τους εξώστες της ο Δούκας προσφωνούσε το λαό ή παρακολουθούσε διάφορες τελετές. Το σημερινό κτίριο είναι αναστήλωση του κατεστραμμένου παλιού μεγάρου.

Κρήνη Μοροζίνη: Βρίσκεται στο κέντρο της πλατείας Βενιζέλου που ονομάζεται και πλατεία Λιονταριών. Η πλατεία αυτή ήταν μικρογραφία της πλατείας του Αγίου Μάρκου στη Βενετία και αποτελούσε το κέντρο της βενετσιάνικης Candia με εντυπωσιακά διοικητικά μέγαρα και το παλάτι του Δούκα (Palazzo Duxale). Ήταν επόμενο λοιπόν να έχει στολιστεί ανάλογα. Το νερό ερχόταν εδώ από το υδραγωγείο που είχε κατασκευαστεί επίσης από τον Μοροζίνη. Στη σημερινή της μορφή η κρήνη έχει μία κεντρική λεκάνη που Βαστάζεται στις ράχες τεσσάρων λιονταριών. Το νερό χύνεται μέσα σε οκτώ λεκάνες που επικοινωνούν μεταξύ τους και είναι στολισμένες με ανάγλυφες διακοσμήσεις από την ελληνική μυθολογία. Αρχικά είχε στο κέντρο της άγαλμα του θεού Ποσειδώνα με τρίαίνα στο χέρι σε υπερφυσικό μέγεθος, γι' αυτό λεγόταν κρήνη του Γίγαντα (Τσιγάντε). Το άγαλμα αυτό πιθανόν καταστράφηκε σε σεισμό.

Η Κρήνη Μπέμπο στην πλατεία Κορνάρου, είναι η παλιότερη σωζόμενη κρήνη. Πήρε το όνομα της από τον Βενετό Βδίοο που την έχτισε το 1588 και φρόντισε να στολιστεί με ανάγλυφα ενετικά οικόσημα κι ένα εντοιχισμένο, ρωμαϊκό άγαλμα ανδρός, χωρίς κεφάλι. Στην πρόσοψη έχει παραστάδες και κίονες.

Η Κρήνη Πριούλι ή Ντελιμάρκου, χτισμένη σύμφωνα με επιγραφή το 1666 από το γενικό προβλεπτή Antonio Priuli που βρήκε μία φλέβα νερού μέσα στην τάφρο.

Πολιτιστικές Υποδομές

- ⇒ **Βασιλική Αγίου Μάρκου:** Πραγματοποιούνται εκθέσεις έργων τέχνης, διαλέξεις, ρεσιτάλ, συνέδρια, παρουσιάσεις βιβλίων, προβολές επιστημονικών εργασιών, τιμητικές εκδηλώσεις.
- ⇒ **Αίθουσα Ανδρόγεω:** Πραγματοποιούνται διαλέξεις, ρεσιτάλ, συνέδρια, παρουσιάσεις βιβλίων, προβολές επιστημονικών εργασιών, τιμητικές εκδηλώσεις.
- ⇒ **Θεατρικός Σταθμός:** Πραγματοποιούνται θεατρικές παραστάσεις, παρουσιάσεις βιβλίων, προβολές επιστημονικών εργασιών κλπ.
- ⇒ **Μεγάλο Κηποθέατρο «Ν. Καζαντζάκης»:** Μεγάλες μουσικές εκδηλώσεις, συναυλίες, μοντέρνος κλασσικός χορός από ελληνικά και ξένα συγκροτήματα, παραστάσεις τοπικών σχολών χορού.
- ⇒ **Μικρό Κηποθέατρο «Μάνος Χατζηδάκης»:** Θεατρικές παραστάσεις, κονσέρτα, μουσικές εκδηλώσεις (χορωδίες συγκροτήματα κλπ.).
- ⇒ **Οικία Χρονάκη:** Παλαιά τούρκικη οικία ανακαινισμένη από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου Ηρακλείου. Φιλοξενεί γκραβούρες, έργα του ζωγράφου Μαρκογιαννάκη, σειρά φωτογραφιών του Μπεχσεντίν, διάφορα αρχεία κλπ.
- ⇒ **Μουσείο Μάχης Κρήτης:** Εκθέματα από την περίοδο της κατοχής και της Εθνικής Αντίστασης.
- ⇒ **Μουσείο Βυζαντινών Εικόνων** στην εκκλησία της Αγίας Αικατερίνης των Σιναϊτών.
- ⇒ **Αίθριο της Ενετικής Λότζια:** Διάφορες εκθέσεις λαϊκής και σύγχρονης τέχνης (παζάρια από συλλόγους κοινωφελούς χαρακτήρα και σχολεία).

- ⇒ **Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη:** Η Β.Δ.Β. έχει περάσει τα όρια της βιβλιοθήκης και έχει μετεξελιχθεί σε πολιτιστικό και πνευματικό κέντρο με εκδόσεις, πολιτιστικές εκδηλώσεις, συνέδρια κλπ.
- ⇒ **Εργαστήρι Ψηφιδωτού Δήμου Ηρακλείου.** Εκμάθηση της τέχνης του ψηφιδωτού σε σπουδαστές της Σχολής Καλών Τεχνών και σε δημότες.
- ⇒ **Θερινός Κινηματογράφος στην Πύλη Βηθλεέμ** με προβολές επιλεγμένων ταινιών ποιότητας.
- ⇒ Εκθεσιακός χώρος στην **Πύλη Αγίου Γεωργίου**
- ⇒ **Συλλογή έργων τέχνης του Δήμου Ηρακλείου** [πίνακες ζωγραφικής (συλλογή Φανουράκη, Μαρκογιαννάκη), γλυπτά, χάρτες, γκραβούρες, κλπ.].

Ειδική αναφορά θα πρέπει να γίνει στο **Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου** που φιλοξενεί την πλουσιότερη συλλογή Μινωικών αρχαιοτήτων στον κόσμο και μαζί με τον **αρχαιολογικό χώρο της Κνωσού** αποτελούν τον σημαντικότερο στο Ηράκλειο, πόλο έλξης για χιλιάδες τουρίστες κάθε χρόνο.

Επίσης, από το 1953 λειτουργεί το **Ιστορικό Μουσείο**, στην άλλοτε κατοικία του ευεργέτη της πόλης Ανδρέα Καλοκαιρινού. Το μουσείο διαθέτει μια από τις πλουσιότερες συλλογές του Παλαιοχριστιανικού και Μεσαιωνικού πολιτισμού καθώς και αντικείμενα λαϊκής τέχνης, στον ελλαδικό χώρο. Επίσης, στο Μουσείο φιλοξενούνται ενθυμήματα του Νίκου Καζαντζάκη, καθώς και ο πίνακας «Βάφτιση» του Δομίνικου Θεοτοκόπουλου.

Με την υποστήριξη του ΠΕΠ Κρήτης 2000-2006 δημιουργείται **Χώρος ιστορίας και μνήμης της πόλη του Ηρακλείου** στην ανατολική πλευρά του Προμαχώνα Μαρτινέγκο (Στοά Μακάσι). Ο χώρος αυτός χρησιμοποιείτο κατά την περίοδο της Γερμανικής κατοχής για την προσωρινή κράτηση Εβραίων και αντιστασιακών του Ηρακλείου, πριν τη μεταφορά τους σε στρατόπεδα συγκέντρωσης.

Τέλος, ένα ακόμα σημαντικό μουσείο που λειτουργεί στην πόλη είναι το **Μουσείο Φυσικής Ιστορίας**. Με τη μεταστέγαση του Μουσείου στο κτίριο της Παλιάς Ηλεκτρικής, θα δημιουργηθεί ένας υπερσύγχρονος και υψηλής αισθητικής και

επιστημονικής αξίας εκθεσιακός χώρος και παράλληλα θα λειτουργήσουν και συμπληρωματικοί χώροι για τη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Τέλος, το Πρόγραμμα Ανάπλασης της Παλιάς Πόλης προβλέπει τη δημιουργία Ναυτικού Μουσείου στο Φρούριο του Κούλε, Βυζαντινού Μουσείου στη Μονή του Μετοχίου της Παναγίας Ακρωτηριανής (Καπνοκοπήτριο) στην Αγία Τριάδα, καθώς και τη μετατροπή του διατηρητέου κτηριακού συγκροτήματος των Δικαστηρίων σε Δημοτική Πινακοθήκη, μετά τη μετεγκατάστασή τους.

Πολιτιστικές Δραστηριότητες

Δ/νση Κοινωνικών και Πολιτιστικών Λειτουργιών

- ⇒ Καθιέρωση Παγκόσμιου Φιλοσοφικού Συνεδρίου (το 2006 πραγματοποιήθηκε το 1^ο).
- ⇒ Απονομή Βραβείου Καζαντζάκη κάθε τέσσερα χρόνια.
- ⇒ Εργαστήρι Ελευθέρων Σπουδών Βικελαίας Δημοτικής Βιβλιοθήκης.
- ⇒ Εκθέσεις ζωγραφικής.
- ⇒ Διαλέξεις, ομιλίες.
- ⇒ Τιμητικές εκδηλώσεις, παρουσιάσεις βιβλίων.
- ⇒ Επιστημονικό Συνέδριο «Ο Ν. Καζαντζάκης και ο Κρητικός Πολιτισμός».
- ⇒ Έκθεση Φωτογραφίας «Ο Ν. Καζαντζάκης συναντά τον Δομήνικο Θεοτοκόπουλο».
- ⇒ Συμμετοχή του Δήμου Ηρακλείου στα γυρίσματα της ταινίας του Γ. Σμαραγδή «El Greco», (α' παγκόσμια προβολή της ταινίας στο Ηράκλειο).
- ⇒ Φωτογράφιση και καταγραφή των πινάκων ζωγραφικής του Δήμου Ηρακλείου και σε ηλεκτρονική μορφή.
- ⇒ Μαθητικό Φεστιβάλ.

ΔΕΠΤΑΗ

- ⇒ **Φεστιβάλ «Ηράκλειο-Καλοκαίρι»:** Κατά τη διάρκεια του Φεστιβάλ Ηράκλειο – Καλοκαίρι που γίνεται κάθε χρόνο στο μεγάλο και στο μικρό

Κηποθέατρο γίνονται μεγάλες μουσικές εκδηλώσεις & συναυλίες από διεθνώς αναγνωρισμένα συγκροτήματα, ή και μεμονωμένους καλλιτέχνες της σύγχρονης ή παραδοσιακής μουσικής. Δίνονται παραστάσεις θεατρικών έργων από τοπικά θέατρα ή της πρωτεύουσας. Παραστάσεις διαφόρων συγκροτημάτων μοντέρνου, κλασσικού, παραδοσιακού χορού από το εξωτερικό και το εσωτερικό.

- ⇒ **Πολιτιστικοί Αγώνες:** Διαγωνισμοί Φωτογραφίας, Λογοτεχνικοί Αγώνες, Θεατρικά Σεμινάρια, Φεστιβάλ Θεάτρου με παραστάσεις από θεατρικές ομάδες της Κρήτης στο Θεατρικό Σταθμό Ηρακλείου.
- ⇒ **Λειτουργία Θερινού Δημοτικού Κινηματογράφου στην Πύλη Βηθλεέμ:** Για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα γίνονται προβολές επιλεγμένων ταινιών ποιότητας.
- ⇒ **Αποκριάτικες εκδηλώσεις:** Συναυλίες συγκροτημάτων, ακροβάτες, ταχυδακτυλουργοί, οργάνωση του παιχνιδιού «το κυνήγι του κρυμμένου θησαυρού», συναυλία από τη φιλαρμονική του Δήμου, μουσικό αποκριάτικο πρόγραμμα γνωστών καλλιτεχνών, συναυλίες κρητικών συγκροτημάτων. Αποκριάτικα παιδικά πάρτι και καντάδες στους πεζόδρομους και τους κεντρικούς δρόμους του Ηρακλείου από χορωδίες. Το αποκριάτικο πρόγραμμα τελειώνει την Καθαρή Δευτέρα στο κηποθέατρο Ν. Καζαντζάκης με μουσικοχορευτικά δρώμενα και με την προσφορά νηστίσιμων παραδοσιακών εδεσμάτων και ποτών.
- ⇒ **Κύκλος Πολιτιστικών Εκδηλώσεων Χριστουγέννων-Πρωτοχρονιάς:** Θεατρικές παραστάσεις, μουσικοθεατρικά δρώμενα και θεατρικά παιχνίδια στο πνεύμα των Χριστουγέννων, για παιδιά. Παραδοσιακά κάλαντα και χριστουγεννιάτικες μελωδίες από την φιλαρμονική από χορωδίες του Δήμου και χορωδίες διαφόρων συλλόγων. Συναυλίες από διακεκριμένους καλλιτέχνες του εξωτερικού ή του εσωτερικού, και από συλλόγους καλλιτεχνών κρητικής μουσικής. Συγκροτήματα με κρητικούς παραδοσιακούς χορούς, μπαλέτα, και λοιπά.
- ⇒ **Ανεξάρτητες Εικαστικές Εκδηλώσεις:** π.χ. Έκθεση «Νίκος Καζαντζάκης Βίος και Πολιτεία» στην Βασιλική του Αγίου Μάρκου.

Τέλος, να σημειωθεί ότι ο Δήμος χορηγεί και θέτει υπό την αιγίδα του με τεχνική και οικονομική βοήθεια κάθε χρόνο μεγάλο αριθμό εκδηλώσεων. Το 2007 ο αριθμός αυτών των εκδηλώσεων ανήλθε περίπου στις 500.

1.5.4 Αθλητικοί Χώροι και Δραστηριότητες

Δημοτικό Αθλητικό και Πνευματικό Κέντρο Ηρακλείου (ΔΑΠΚΗ):

Το ΔΑΠΚΗ στην περιοχή «Πατέλες» βρίσκεται σε οικόπεδο έκτασης 5.000 τ.μ., έχει συνολικό εμβαδόν 1.800 τμ. και περιλαμβάνει τις εξής υποδομές:

Επίπεδο 1:

- Ιατρείο
- Αίθουσα υδρομασάζ
- Κυλικείο
- Αποδυτήρια με χώρους υγιεινής
- Αποδυτήρια και χώροι υγιεινής ΑμΕΑ
- Γυμναστήριο ενδυνάμωσης
- Χώρους αποθήκευσης
- Μηχανοστάσιο

Επίπεδο 0:

- Γραφεία διοίκησης
- Κυλικείο
- Χώρους υγιεινής
- Χώρο αναμονής και εστίασης

Επίπεδο 1:

- Γραφεία διοίκησης
- Ενιαίο Χώρο εμβαδού 160 τ.μ. για αεροβική άσκηση, συνέδρια και εκδηλώσεις
- Ενιαίο χώρο εμβαδού 90 τ.μ. για τα μηχανήματα αεροβικής

Επίπεδο 2:

- Κλειστό γυμναστήριο για αγωνίσματα σάλας και εκδηλώσεις
- Αποδυτήρια
- Γραφεία

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

- Χώρους αποθήκευσης
- Χώρους υγιεινής

Επίπεδο 3:

- Κερκίδα 120 -150 φιλάθλων, θεατών

Περιβάλλον χώρος:

- Θέσεις στάθμευσης
- Αίθριο κατάλληλο για εκδηλώσεις και ανάπαυση
- Μεγάλες νησίδες πρασίνου
- Χώρους στάσης

Σε όλο το κτίριο υπάρχει πρόσβαση για ΑμΕΑ

Οι δραστηριότητες για τις οποίες διατίθεται το Δημοτικό Αθλητικό και Πνευματικό Κέντρο Ηρακλείου είναι:

1. Αθλητικές δραστηριότητες:

- Αθλοπαιδιές σάλας (Μπάσκετ, Βόλει, Ποδόσφαιρο σάλας κ.λ.π)
- Γυμναστική – Aerobic
- Ρυθμική και ακροβατική γυμναστική
- Πάλη
- Judo
- Karate
- Παραδοσιακούς χορούς
- Αθλητισμό για όλες τις ηλικίες
- Οποιαδήποτε άλλη αθλητική δραστηριότητα

2. Μη αθλητικές εκδηλώσεις - δραστηριότητες:

- Ημερίδες – Δημερίδες
- Συνέδρια
- Εμπορικές – Καλλιτεχνικές εκθέσεις
- Πολιτιστικές εκδηλώσεις
- Κοινωνικές εκδηλώσεις
- Συνδικαλιστικές – Πολιτικές συναντήσεις

Προτεραιότητα στη χρήση του ΔΑΠΚΗ έχουν οι αθλητικές δραστηριότητες και οι δραστηριότητες του Δήμου Ηρακλείου και του Δημοτικού Αθλητικού Οργανισμού (ΔΑΟΗ).

Αθλητικό Κέντρο Εφόδου: 3.600 τ.μ. Γήπεδο μπάσκετ και Βόλει με quick

Αθλητικό Κέντρο Κατσαμπά: 2.600 τ.μ. Γήπεδο μπάσκετ και Βόλει με quick

Αθλητικό κέντρο Βουτών: 5.470,13τμ εμβαδόν οικοπέδου

- Γήπεδο ποδοσφαίρου 5*5
- Γήπεδο καλαθοσφαίρισης διαστάσεων 19,00μ*32,00μ
- Συγκρότημα αποδυτηρίων

Αθλητικό κέντρο Σκαλανίου (υπό κατασκευή): 2.600,00 τ.μ. εμβαδόν οικοπέδου

- Γήπεδο ποδοσφαίρου 5*5
- Συγκρότημα αποδυτηρίων

Αθλητικό κέντρο Φορτέτσας (υπό κατασκευή): 13.907,80 τ.μ. εμβαδόν οικοπέδου

- Γήπεδο ποδοσφαίρου 5*5
- Γήπεδο μπάσκετ
- Συγκρότημα αποδυτηρίων
- Β' φάση
- Κολυμβητήριο με πισίνα 33,00μ*25,00μ και πισίνα εκμάθησης και αποδυτήρια

Αθλητικό κέντρο Σταυρακίων (ολοκληρώνεται) : 2.637,62 τ.μ. εμβαδόν οικοπέδου

- Γήπεδο μπάσκετ
- Γήπεδο ποδοσφαίρου 5x5
- Εγκαταστάσεις αποδυτηρίων

Αθλητικό κέντρο Δαφνών (υπό κατασκευή): 21.460,83 τ.μ. εμβαδόν οικοπέδου

- Γήπεδο ποδοσφαίρου 11*11
- Συγκρότημα αποδυτηρίων

Αθλητικό κέντρο Αγίου Βλάσση: 8.670,99 τ.μ εμβαδόν οικοπέδου

- Γήπεδο ποδοσφαίρου 8x8
- Συγκρότημα αποδυτηρίων
- Το έργο εκτελείται και αναμένεται η παράδοση προς χρήση το 2008

Αθλητικό κέντρο στην Αγία Αικατερίνη (σε εξέλιξη η μελέτη): 5.154,06 τ.μ
εμβαδόν οικοπέδου

- Γήπεδο ποδοσφαίρου 5*5, γήπεδο μπάσκετ και κερκίδες
- Συγκρότημα αποδυτηρίων

Αθλητικό κέντρο στον Άγιο Ιωάννη: 14.000,00 τ.μ εμβαδόν οικοπέδου

- Γήπεδο ποδοσφαίρου 8*8 με συνθετικό χλοοτάπητα
- Γήπεδο μπάσκετ
- Γήπεδο τένις-βόλεϊ
- Πισίνα 33μ

1.6

ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

1.6.1 Εξέλιξη και Σύνθεση Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού

Το ανθρώπινο δυναμικό και η ανεργία αποτελούν δυο από τους πιο σημαντικούς παράγοντες που προσδιορίζουν τη δυναμική ανάπτυξης και το επίπεδο ευημερίας μιας περιοχής. Το κομμάτι αυτό εξετάζει τη διαχρονική εξέλιξη και την υφιστάμενη κατάσταση του Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού (Απασχολούμενοι & Άνεργοι), της απασχόλησης και της ανεργίας στο Δήμο Ηρακλείου, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της ΕΣΥΕ των απογραφών 1991 & 2001.

Ο Πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει την εξέλιξη και κατανομή ανά τοπικό διαμέρισμα και ανά φύλο του εργατικού δυναμικού του Δήμου Ηρακλείου

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Πίνακας 1: Κατανομή Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού ανά Τοπικό Διαμέρισμα & Φύλο

	ΑΠΟΓΡΑΦΗ 1991					ΑΠΟΓΡΑΦΗ 2001					2001/1991 ΤΟΠ. ΔΙΑΜ.	2001/1991 ΑΝΔΡΕΣ	2001/1991 ΓΥΝ.
	ΑΝΔΡΕΣ	%	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	%	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	%	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	%	ΣΥΝΟΛΟ			
ΒΑΣΙΛΕΙΕΣ	161	76,7%	49	23,3%	210	301	60,1%	200	39,9%	501	138,6%	87,0%	308,2%
ΒΟΥΤΕΣ	251	68,6%	115	31,4%	366	224	61,4%	141	38,6%	365	-0,3%	-10,8%	22,6%
ΔΑΦΝΕΣ	384	82,2%	83	17,8%	467	170	67,2%	83	32,8%	253	-45,8%	-55,7%	0,0%
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	29.340	65,5%	15.471	34,5%	44.811	35.204	59,4%	24.110	40,6%	59.314	32,4%	20,0%	55,8%
ΣΚΑΛΑΝΙ	213	71,5%	85	28,5%	298	285	64,9%	154	35,1%	439	47,3%	33,8%	81,2%
ΣΤΑΥΡΑΚΙΑ	186	77,5%	54	22,5%	240	179	62,6%	107	37,4%	286	19,2%	-3,8%	98,1%
ΣΥΝΟΛΑ	30.535	65,8%	15.857	34,2%	46.392	36.363	59,5%	24.795	40,5%	61.158	31,8%	19,1%	56,4%

Πηγή: Απογραφές ΕΣΥΕ 1991 - 2001

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Από τα στοιχεία του πίνακα και ειδικότερα τις ποσοστιαίες μεταβολές των απογραφών 1991 & 2001 στα τοπικά Διαμερίσματα, στους άνδρες & τις γυναίκες, εξάγονται τα παρακάτω:

- ✓ Υπερδιπλασιασμός του εργατικού δυναμικού (138,6%) σε σχέση με το 1991 καταγράφεται στο Τ.Δ. Βασιλειών, με δεύτερη σημαντικότερη αύξηση στο Σκαλάνι με 47,3%.
- ✓ Τα μοναδικά Τ.Δ. που παρουσιάζει μείωση του εργατικού δυναμικού του είναι οι Δαφνές (-45,8%) και οι Βούτες με ανεπαίσθητη μείωση κατά 0,3%.
- ✓ Στο Ηράκλειο υπήρξε φυσιολογικά αύξηση κατά 32,3% σε σχέση με το 1991 και συνολικά ο Δήμος Ηρακλείου καταγράφει αύξηση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού του κατά 31,8%.
- ✓ Οι οικονομικά ενεργοί άνδρες αύξησαν το ποσοστό τους κατά 19,1%, & οι γυναίκες κατά 56,4%.
- ✓ Ποσοστιαίες μειώσεις του εργατικού δυναμικού στους άνδρες παρατηρούνται στις Βούτες (-10,8%), στις Δαφνές (-55,7%) & στα Σταυράκια (-3,8%), σε αντίθεση με τις γυναίκες που καταγράφουν αυξήσεις σε όλα τα Τ.Δ. πλην των Δαφνών όπου δεν υπήρξε μεταβολή.

Στον Πίνακα 2 απεικονίζεται ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός, σύμφωνα με την Απογραφή 2001, κατά φύλο και θέση στο επάγγελμα σε νούμερα και ποσοστιαίες συνθέσεις, σε επίπεδο Περιφέρειας Κρήτης, Νομού Ηρακλείου & Δήμου Ηρακλείου.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Πίνακας 2: Οικονομικά ενεργός πληθυσμός κατά φύλο και θέση στο επάγγελμα (2001)

	Σύνολα	Θέση στο επάγγελμα									
		Εργοδότες	%	Εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό	%	Μισθωτοί	%	Συμβολοφούντα και μη αμειβόμενα μέλη νοικοκυριού	%	Νέοι	%
ΚΡΗΤΗ	261.665	29.247	11,2%	52.803	20,2%	151.094	57,7%	17.205	6,6%	11.316	4,3%
Άρρενες	162.179	21.657	13,4%	39.650	24,4%	90.565	55,8%	3.763	2,3%	6.544	4,0%
Θήλεις	99.486	7.590	7,6%	13.153	13,2%	60.529	60,8%	13.442	13,5%	4.772	4,8%
ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	129.001	14.419	11,2%	26.511	20,6%	73.451	56,9%	8.835	6,8%	5.785	4,5%
Άρρενες	79.324	10.675	13,5%	20.005	25,2%	43.408	54,7%	1.856	2,3%	3.380	4,3%
Θήλεις	49.677	3.744	7,5%	6.506	13,1%	30.043	60,5%	6.979	14,0%	2.405	4,8%
ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	61.158	7.614	12,5%	7.019	11,5%	42.474	69,5%	1.412	2,3%	2.630	4,3%
Άρρενες	36.356	5.534	15,2%	5.142	14,1%	23.757	65,3%	486	1,3%	1.437	4,0%
Θήλεις	24.793	2.080	8,4%	1.877	7,6%	18.717	75,5%	926	3,7%	1.193	4,8%
Δ.Δ.Ηρακλείου	59.314	7.441	12,5%	6.557	11,1%	41.474	69,9%	1.281	2,2%	2.554	4,3%
Άρρενες	35.204	5.410	15,4%	4.783	13,6%	23.147	65,8%	469	1,3%	1.395	4,0%
Θήλεις	24.110	2.031	8,4%	1.774	7,4%	18.325	76,0%	812	3,4%	1.168	4,8%
Δ.Δ.Βασιλειών	501	63	12,6%	130	25,9%	270	53,9%	27	5,4%	11	2,2%
Άρρενες	301	52	17,3%	81	26,9%	156	51,8%	6	2,0%	6	2,0%
Θήλεις	200	11	5,5%	49	24,5%	114	57,0%	21	10,5%	5	2,5%

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

	Σύνολα	Θέση στο επάγγελμα									
		Εργοδότες	%	Εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό	%	Μισθωτοί	%	Συμβοληθούντα και μη αμειβόμενα μέλη νοικοκυριού	%	Νέοι	%
Δ.Δ.Βουτών	365	29	7,9%	108	29,6%	177	48,5%	37	10,1%	14	3,8%
Άρρενες	224	18	8,0%	100	44,6%	98	43,8%	3	1,3%	5	2,2%
Θήλεις	141	11	7,8%	8	5,7%	79	56,0%	34	24,1%	9	6,4%
Δ.Δ.Δαφνών	253	19	7,5%	62	24,5%	138	54,5%	22	8,7%	12	4,7%
Άρρενες	170	14	8,2%	57	33,5%	89	52,4%	0	0,0%	10	5,9%
Θήλεις	83	5	6,0%	5	6,0%	49	59,0%	22	26,5%	2	2,4%
Δ.Δ.Σκαλανίου	439	43	9,8%	91	20,7%	250	56,9%	31	7,1%	24	5,5%
Άρρενες	285	27	9,5%	72	25,3%	164	57,5%	5	1,8%	17	6,0%
Θήλεις	154	16	10,4%	19	12,3%	86	55,8%	26	16,9%	7	4,5%
Δ.Δ.Σταυρακίων	286	19	6,6%	71	24,8%	167	58,4%	14	4,9%	15	5,2%
Άρρενες	179	13	7,3%	49	27,4%	103	57,5%	3	1,7%	11	6,1%
Θήλεις	107	6	5,6%	22	20,6%	64	59,8%	11	10,3%	4	3,7%

Πηγή : Απογραφή ΕΣΥΕ 2001

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Από τα στοιχεία του Πίνακα 2 παρατηρούμε τα παρακάτω:

- ✓ Το συνολικό εργατικό δυναμικό του Δήμου Ηρακλείου αποτελεί το 23,3% της Περιφέρειας Κρήτης και το 47,4% του Νομού Ηρακλείου.
- ✓ Οι **μισθωτοί** αποτελούν την κυριότερη ομάδα του εργατικού δυναμικού **(69,5%)** στο Δήμο Ηρακλείου αρκετά ψηλότερα από τα αντίστοιχα ποσοστά της Περιφέρειας (57,7%) και του Νομού (56,9%).
- ✓ Δεύτερη σημαντικότερη κατηγορία του οικονομικά ενεργού πληθυσμού στο Δήμο Ηρακλείου αποτελούν οι **εργοδότες (12,5%)**, μια ποσοστιαία μονάδα περίπου πάνω από τα ποσοστά της περιφέρειας και του νομού (11,2%).
- ✓ Οι **αυτοαπασχολούμενοι αποτελούν το 11,5%** του εργατικού δυναμικού του Δήμου Ηρακλείου, αρκετά χαμηλότερα από τα αντίστοιχα της περιφέρειας (20,2%) & του νομού (20,6%).
- ✓ Τέλος **οι νέοι αποτελούν περίπου το 4,5%** του εργατικού δυναμικού σε επίπεδο Περιφέρειας Κρήτης, Νομού & Δήμου Ηρακλείου.

1.6.2 Εξέλιξη και Σύνθεση Απασχολούμενων

Το μεγαλύτερο ποσοστό των εργαζόμενων στο Δήμο Ηρακλείου, όπως και στις άλλες χωρικές ενότητες που φαίνονται στον Πίνακα 3, απασχολείται στον τριτογενή τομέα παραγωγής. Αξίζει να σημειωθεί ότι το ποσοστό συμμετοχής του Δήμου Ηρακλείου στον τριτογενή τομέα (71,9%) **είναι μεγαλύτερο** από αυτά της χώρας (58,6%), καθώς και της Περιφέρειας (55,6%) και του Νομού (56,7%), κάτι αναμενόμενο για ένα αστικό-διοικητικό κέντρο της τάξης του Ηρακλείου. **Το ποσοστό αυτό δικαιολογείται και σε συνάρτηση με το υψηλό ποσοστό (69,5%) στους μισθωτούς εργαζόμενους που καταγράφονται στον προηγούμενο πίνακα.**

Πίνακας 3: Κατανομή Απασχολούμενων ανά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας

	Πρωτογενής Τομέας	Δευτερογενής Τομέας	Τριτογενής Τομέας	Δεν Δήλωσαν Οικονομική Δραστηριότητα
ΕΛΛΑΔΑ	14,4%	21,7%	58,6%	5,3%
ΚΡΗΤΗ	23,4%	16,1%	55,6%	4,9%
Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	22,6%	16,0%	56,7%	4,7%
Δ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	4,5%	18,3%	71,9%	5,3%

Πηγή: Απογραφή ΕΣΥΕ 2001

Από τον Πίνακα 3 εξάγονται τα εξής:

- ✓ Το **4,5%** των απασχολούμενων στο Δήμο Ηρακλείου δραστηριοποιείται στον **πρωτογενή τομέα** (κυρίως στη γεωργία, & κτηνοτροφία). Τα αντίστοιχα ποσοστά στη χώρα είναι 14,4%, στην Κρήτη 23,4% και στο Νομό Ηρακλείου 22,6%.
- ✓ Τέλος **18,3%** των εργαζόμενων στο Δήμο Ηρακλείου απασχολείται **στο δευτερογενή τομέα**, ποσοστό χαμηλότερο από το αντίστοιχο της χώρας (21,7%) αλλά υψηλότερο από αυτά της Κρήτης και του Νομού Ηρακλείου (16%).

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Στον Πίνακα 4 κατανέμονται οι απασχολούμενοι στο Δήμο Ηρακλείου ανά Τοπικό Διαμέρισμα & Φύλο και καταγράφονται οι ποσοστιαίες μεταβολές τους σε σχέση με την απογραφή του 1991.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Πίνακας 4: Κατανομή Απασχολούμενων ανά Τοπικό Διαμέρισμα & Φύλο

	ΑΠΟΓΡΑΦΗ 1991					ΑΠΟΓΡΑΦΗ 2001					2001/1991 ΤΟΠ. ΔΙΑΜ.	2001/1991 ΑΝΔΡΕΣ	2001/1991 ΓΥΝ.
	ΑΝΔΡΕΣ	%	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	%	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	%	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	%	ΣΥΝΟΛΟ			
ΒΑΣΙΛΕΙΕΣ	159	77,2%	47	22,8%	206	286	61,0%	183	39,0%	469	127,7%	79,9%	289,4%
ΒΟΥΤΕΣ	246	69,5%	108	30,5%	354	214	62,2%	130	37,8%	344	-2,8%	-13,0%	20,4%
ΔΑΦΝΕΣ	378	83,1%	77	16,9%	455	139	65,6%	73	34,4%	212	-53,4%	-63,2%	-5,2%
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	27.800	67,1%	13.629	32,9%	41.429	32.018	60,5%	20.869	39,5%	52.887	27,7%	15,2%	53,1%
ΣΚΑΛΑΝΙ	204	72,6%	77	27,4%	281	261	64,3%	145	35,7%	406	44,5%	27,9%	88,3%
ΣΤΑΥΡΑΚΙΑ	177	80,8%	42	19,2%	219	142	63,7%	81	36,3%	223	1,8%	-19,8%	92,9%
ΣΥΝΟΛΑ	28.964	67,4%	13.980	32,6%	42.944	33.060	60,6%	21.481	39,4%	54.541	27,0%	14,1%	53,7%

Πηγή: Απογραφές ΕΣΥΕ 1991 – 2001

Από τον Πίνακα 4 εξάγονται τα παρακάτω συμπεράσματα:

- ✓ Όσον αφορά στα Τοπικά Διαμερίσματα, **οι Βασιλειές υπερδιπλασίασαν** (127,7%) τους εργαζόμενους σε σχέση με το 1991. Δεύτερη σημαντικότερη ποσοστιαία αύξηση παρουσιάζει το **Σκαλάνι με 44,5%**, ενώ **στη πόλη του Ηρακλείου** η παραπάνω αύξηση ανήλθε στο **27,7%**.
- ✓ Στα τοπικά διαμερίσματα **Δαφνών** και **Βουτών** παρουσιάζεται **μείωση της απασχόλησης** το 2001 σε σχέση με το 1991 (-53,4% & -2,8% αντίστοιχα).
- ✓ Συνολικά στο Δήμο Ηρακλείου **η αύξηση της απασχόλησης**, σύμφωνα με τα στοιχεία της τελευταίας απογραφής (2001) έφθασε το **27%** σε σχέση με τα στοιχεία της απογραφής του 1991.
- ✓ Η αύξηση της απασχόλησης στο Δήμο Ηρακλείου κατά 27%, «μεταφράζεται» σε αύξηση των **ανδρών** απασχολούμενων κατά **14,1%** και των **γυναικών** απασχολούμενων κατά **53,7%**.

1.6.3 Εξέλιξη και Σύνθεση Ανεργίας

Η σκιαγράφιση των χαρακτηριστικών της ανεργίας για το Δήμο Ηρακλείου βασίστηκε σε στοιχεία των δυο τελευταίων απογραφών της ΕΣΥΕ (1991, 2001). Ο Πίνακας που ακολουθεί αφορά στην κατανομή των ανέργων του Δήμου Ηρακλείου ανά Τοπικό Διαμέρισμα & Φύλο.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Πίνακας 5: Κατανομή Ανέργων ανά Τοπικό Διαμέρισμα & Φύλο

	ΑΠΟΓΡΑΦΗ 1991					ΑΠΟΓΡΑΦΗ 2001					2001/1991 ΤΟΠ. ΔΙΑΜ.	2001/1991 ΑΝΔΡΕΣ	2001/1991 ΓΥΝ.
	ΑΝΔΡΕΣ	%	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	%	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	%	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	%	ΣΥΝΟΛΟ			
ΒΑΣΙΛΕΙΕΣ	2	50,0%	2	50,0%	4	15	46,9%	17	53,1%	32	700,0%	650,0%	750,0%
ΒΟΥΤΕΣ	5	41,7%	7	58,3%	12	10	47,6%	11	52,4%	21	75,0%	100,0%	57,1%
ΔΑΦΝΕΣ	6	50,0%	6	50,0%	12	31	75,6%	10	24,4%	41	241,7%	416,7%	66,7%
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	1.540	45,5%	1.842	54,5%	3.382	3.186	49,6%	3.241	50,4%	6.427	90,0%	106,9%	76,0%
ΣΚΑΛΑΝΙ	9	52,9%	8	47,1%	17	24	72,7%	9	27,3%	33	94,1%	166,7%	12,5%
ΣΤΑΥΡΑΚΙΑ	9	42,9%	12	57,1%	21	37	58,7%	26	41,3%	63	200,0%	311,1%	116,7%
ΣΥΝΟΛΑ	1.571	45,6%	1.877	54,4%	3.448	3.303	49,9%	3.314	50,1%	6.617	91,9%	110,2%	76,6%

Πηγή: Απογραφές ΕΣΥΕ 1991 – 2001

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Βάσει του Πίνακα 5 παρατηρούμε τα εξής:

- ✓ Όλα τα τοπικά διαμερίσματα παρουσιάζουν αύξηση των ποσοστών ανεργίας σε σχέση με τα στοιχεία του 1991 και συνολικά ο Δήμος Ηρακλείου καταγράφει σχεδόν **υπερδιπλασιασμό** (91,9%) **των ανέργων** σε σχέση πάντα με τα στοιχεία που καταγράφηκαν στην προηγούμενη απογραφή.
- ✓ Στα τοπικά διαμερίσματα η μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση ανεργίας σημειώνεται στις Βασιλειές, στις Δαφνές και στα Σταυράκια.
- ✓ Παρατηρείται **ισοκατανομή της ανεργίας ανά φύλο** το 2001 (**49,9% άνδρες & 50,1% γυναίκες**) ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά το 1991 ήταν **45,6% & 54,4%**.
- ✓ Η ανεργία των ανδρών παρουσιάζει **μεγάλη αυξητική τάση** το 2001 που ξεπερνάει τα όρια του διπλασιασμού (**110,2%**) ενώ οι άνεργες γυναίκες αυξήθηκαν σε σχέση με το 1991 κατά **76,6%**.

Στον Πίνακα 6 που ακολουθεί καταγράφονται οι ποσοστιαίες μεταβολές των ανέργων μεταξύ των απογραφών 1991 – 2001 ανά φύλο και ηλικία. Υπερδιπλασιασμός της ανεργίας καταγράφεται στις ηλικίες μεταξύ 45-64 (318,2%) και 30-44 με ποσοστιαία αύξηση σε σχέση με το 1991 κατά 146%

Μεγάλη αυξητική τάση παρουσιάζεται και στους άνεργους 25-29 ετών που σχεδόν διπλασιάζονται μέσα σε δέκα χρόνια (98,7%). Στις ηλικίες 20-24 & 10-19 οι αντίστοιχες μεταβολές είναι 34,7% & 22,5%.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Πίνακας 6 : Κατανομή Ανέργων ανά Φύλο & Ηλικία

ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ 1991-2001										
	20 - 24					25 - 29				
	ΑΝΔΡΕΣ	%	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	%	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	%	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	%	ΣΥΝΟΛΟ
ΒΑΣΙΛΕΙΕΣ	3	60,0%	2	40,0%	5	2	66,7%	1	33,3%	3
ΒΟΥΤΕΣ	4	50,0%	4	50,0%	8	0	0,0%	4	100,0%	4
ΔΑΦΝΕΣ	8	88,9%	1	11,1%	9	8	72,7%	3	27,3%	11
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	832	55,5%	666	44,5%	1.498	576	46,9%	651	53,1%	1.227
ΣΚΑΛΑΝΙ	3	37,5%	5	62,5%	8	6	85,7%	1	14,3%	7
ΣΤΑΥΡΑΚΙΑ	10	71,4%	4	28,6%	14	7	58,3%	5	41,7%	12
ΣΥΝΟΛΑ	860	55,8%	682	44,2%	1.542	599	47,4%	665	52,6%	1.264

ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ 1991-2001										
	30- 44					45 - 64				
	ΑΝΔΡΕΣ	%	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	%	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	%	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	%	ΣΥΝΟΛΟ
ΒΑΣΙΛΕΙΕΣ	2	25,0%	6	75,0%	8	6	46,2%	7	53,8%	13
ΒΟΥΤΕΣ	0	0,0%	1	100,0%	1	0	0,0%	1	100,0%	1
ΔΑΦΝΕΣ	6	60,0%	4	40,0%	10	3	75,0%	1	25,0%	4
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	823	42,9%	1.096	57,1%	1.919	523	48,3%	559	51,7%	1.082
ΣΚΑΛΑΝΙ	7	100,0%	0	0,0%	7	3	100,0%	0	0,0%	3
ΣΤΑΥΡΑΚΙΑ	7	63,6%	4	36,4%	11	10	45,5%	12	54,5%	22
ΣΥΝΟΛΑ	845	43,2%	1.111	56,8%	1.956	545	48,4%	580	51,6%	1.125

Πηγή: Απογραφές ΕΣΥΕ 1991 – 2001

1.6.4 Παραγωγικοί Τομείς και η Συμβολή τους στην Τοπική Οικονομία

Οι οικονομικές δραστηριότητες του Δήμου Ηρακλείου συγκεντρώνονται κυρίως στον δευτερογενή και τριτογενή τομέα, ενώ περιορίζεται σημαντικά η ενασχόληση με τον πρωτογενή τομέα.

Πρωτογενής τομέας

Οι εκτάσεις που υπάρχουν γύρω από το Ηράκλειο χρησιμοποιούνται για ετήσιες καλλιέργειες, για δενδρώδεις καλλιέργειες από τις οποίες το μεγαλύτερο ποσοστό είναι καλλιέργεια ελιάς, αμπελιών και σταφιδαμπέλων.

Μεταποίηση

Το Ηράκλειο συγκεντρώνει το μεγαλύτερο μερίδιο βιομηχανικής και βιοτεχνικής δραστηριότητας σε ολόκληρη την Κρήτη. Περισσότερο από 60% των βιομηχανικών μονάδων του Νομού είναι εγκατεστημένες γύρω από την πόλη. Εξάλλου με την απόφαση 22292/4915/1999 (ΦΕΚ1768/Β/20.9.99) των Υπουργών Ανάπτυξης και ΠΕΧΩΔΕ καθορίστηκαν για την περιοχή Ηρακλείου οι παρακάτω περιοχές για εγκατάσταση βιομηχανιών – βιοτεχνιών:

- Περιοχή ΒΙΠΕΗ (Αλικαρνασσός), η οποία είναι οργανωμένη βιομηχανική περιοχή, όπου λειτουργούν περισσότερες από 100 επιχειρήσεις και
- Περιοχή Φοινικιάς (Ηράκλειο).

Τριτογενής τομέας

Ο τριτογενής τομέας κατέχει με βάση τον αριθμό των απασχολούμενων, την πρώτη θέση στην οικονομία. Στο συγκεκριμένο τομέα εμφανίζεται το μεγαλύτερο ποσοστό απασχόλησης σε μισθωτούς, σε σχέση με τον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα. Τα υψηλά ποσοστά οφείλονται, στο γεγονός των απασχολούμενων σε υπηρεσίες της Δημόσιας Διοίκησης. Κυρίαρχη θέση στον τριτογενή τομέα κατέχουν και οι κλάδοι του λιανικού εμπορίου και των εστιατορίων – ξενοδοχείων.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Τουριστική Υποδομή

Η συγκέντρωση των μονάδων εντοπίζεται μέσα στο συνεκτικό ιστό των κατοικημένων περιοχών του Δήμου. Οι περισσότερες ξενοδοχειακές μονάδες λειτουργούν σε ετήσια βάση και εξυπηρετούν, όχι μόνο τους τουρίστες αλλά και αυτούς που μετακινούνται για επαγγελματικούς ή άλλους λόγους.

Εξέλιξη Διάρθρωσης κατά τομέα του Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού

ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ
1981	9,46	33,61	51,87
1991	4,61	20,57	64,67
2001	4,35	17,14	69,07

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει μείωση του Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού (Ο.Ε.Π.) που απασχολείται στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα, από δεκαετία σε δεκαετία (1981-1991-2001), και αύξηση στον τριτογενή τομέα.

Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφεται ο αριθμός των επιχειρήσεων ανά τομέα και κλάδο οικονομικής δραστηριότητας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΛΑΔΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	
Γεωργία, κτηνοτροφία, θήρα και συναφείς βοηθητικές δραστηριότητες	85
Δασοκομία, υλοτομία και συναφείς δραστηριότητες	4
Αλιεία, ιχθυοκαλλιέργεια και συναφείς βοηθητικές δραστηριότητες	9
Άντληση αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου· βοηθητικές δραστηριότητες συναφείς με την άντληση πετρελαίου και φυσικού αερίου, με εξαίρεση τις μελέτες	2
Άλλες εξορυκτικές και λατομικές δραστηριότητες	6
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	
Βιομηχανία τροφίμων και ποτών	226
Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών	44

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Κατασκευή ειδών ένδυσης· κατεργασία και βαφή γουναρικών	51
Κατεργασία και δέψη δέρματος· κατασκευή ειδών ταξιδιού (αποσκευών), τσαντών, ειδών σελλοποιίας, ειδών σαγματοποιίας και υποδημάτων	23
Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό, εκτός από τα έπιπλα· κατασκευή ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής	125
Παραγωγή χαρτοπολτού, χαρτιού και προϊόντων από χαρτί	6
Εκδόσεις, εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων εγγραφής ήχου και εικόνας και μέσων πληροφορικής	56
Παραγωγή οπτάνθρακα (κωκ), προϊόντων διύλισης πετρελαίου και πυρηνικών καυσίμων	6
Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων	15
Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες	12
Κατασκευή άλλων προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά	63
Παραγωγή βασικών μετάλλων	7
Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού	260
Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού μ.α.κ.	78
Κατασκευή μηχανών γραφείου και ηλεκτρονικών υπολογιστών	2
Κατασκευή ηλεκτρικών μηχανών και συσκευών μ.α.κ.	27
Κατασκευή εξοπλισμού και συσκευών ραδιοφωνίας, τηλεόρασης και επικοινωνιών	13
Κατασκευή ιατρικών οργάνων, οργάνων ακριβείας και οπτικών οργάνων, κατασκευή ρολογιών κάθε είδους	11
Κατασκευή αυτοκινήτων οχημάτων· κατασκευή ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων	4
Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών	6
Κατασκευή επίπλων· λοιπές βιομηχανίες μ.α.κ.	269
Ανακύκλωση	1
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και ζεστού νερού	22
Συλλογή, καθαρισμός και διανομή νερού	4
Κατασκευές	2025
ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	
Εμπόριο, συντήρηση και επισκευή αυτοκινήτων οχημάτων και μοτοσυκλετών·	573
Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από το εμπόριο αυτοκινήτων οχημάτων και μοτοσυκλετών	1108

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο αυτοκινήτων οχημάτων και μοτοσικλετών· επισκευή ειδών ατομικής και οικιακής χρήσης	3291
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	1176
Χερσαίες μεταφορές. Μεταφορές μέσω αγωγών	470
Υδάτινες μεταφορές	18
Εναέριες μεταφορές	2
Βοηθητικές και συναφείς προς τις μεταφορές δραστηριότητες· δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων	179
Ταχυδρομεία και τηλεπικοινωνίες	42
Ασφαλίσεις και συνταξιοδοτικά ταμεία, εκτός από την υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	16
Δραστηριότητες συναφείς με τις δραστηριότητες ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών	32
Δραστηριότητες σχετικές με ακίνητη περιουσία	82
Εκμίσθωση μηχανημάτων και εξοπλισμού χωρίς χειριστή εκμίσθωση ειδών ατομικής και οικιακής χρήσης	98
Πληροφορική και συναφείς δραστηριότητες	100
Έρευνα και ανάπτυξη	56
Άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες	1592
Δημόσια διοίκηση και άμυνα· υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	18
Εκπαίδευση	99
Υγεία και κοινωνική μέριμνα	52
Διάθεση λυμάτων και απορριμμάτων· υγιεινή και παρόμοιες δραστηριότητες	10
Δραστηριότητες οργανώσεων με μέλη μ.α.κ.	38
Ψυχαγωγικές, πολιτιστικές και αθλητικές δραστηριότητες	215
Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	486
Ετερόδοικοι οργανισμοί και όργανα	1

Στον πρωτογενή τομέα δραστηριοποιούνται συνολικά 106 επιχειρήσεις εκ των οποίων ο μεγαλύτερος αριθμός ασχολείται με τη γεωργία και κτηνοτροφία. Στον δευτερογενή τομέα δραστηριοποιούνται συνολικά 3.356 επιχειρήσεις εκ των οποίων ο μεγαλύτερος αριθμός ασχολείται με τις κατασκευές. Στον τριτογενή

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

τομέα δραστηριοποιούνται 9754 επιχειρήσεις εκ των οποίων ο μεγαλύτερος αριθμός ασχολείται με τα ξενοδοχεία και εστιατόρια.

Στον γεωργικό τομέα οι αμιγώς γεωργικές εκμεταλλεύσεις αποτελούν το 98,6% των συνολικών εκτάσεων του Δήμου, ενώ δεν υπάρχουν σχεδόν καθόλου αμιγώς κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις. Η πλειοψηφία των εκμεταλλεύσεων αφορά σε δενδρώδεις καλλιέργειες (ελαιόδεντρα) και αμπέλια και σταφιδάμπελα.

ΑΡΙΘΜΟΣ, ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

	Δ.Δ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Δ.Δ. ΒΟΥΤΩΝ	Δ.Δ. ΔΑΦΝΩΝ	Δ.Δ. ΣΚΑΛΑΝΙΟΥ	Δ.Δ. ΣΤΑΥΡΑΚΙΩΝ
Μικτές Γεωργικές & Κτηνοτροφικές Εκμεταλλεύσεις	125	12	0	23	4
Μικτές Γεωργικές & Κτηνοτροφικές Εκτάσεις	15.701,9	438,9	0	2.131	57,4
Αμιγώς Γεωργικές Εκμεταλλεύσεις	11.233	182	307	202	131
Αμιγώς Γεωργικές Εκτάσεις	157.268,1	3.774,8	9.954,9	3.604,4	2.438,8
Αμιγώς κτηνοτροφικές Εκμεταλλεύσεις	6	0	0	0	0
Αμιγώς Κτηνοτροφικές Εκτάσεις	110	0	0	0	0
Σύνολο Εκμεταλλεύσεων	11364	194	307	225	135
Σύνολο Εκτάσεων	173.080	4.213,7	9.954,9	5.735,4	2.496,2

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφή Γεωργίας και Κτηνοτροφίας 2000

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΔΗΜΟΣ /ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ	ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΕΙΔΟΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ													
		ΕΤΗΣΙΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ		ΔΕΝΔΡΩΔΕΙΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ		ΑΜΠΕΛΙΑ ΚΑΙ ΣΤΑΦΙΔΑΜΠΕΛΑ		ΜΟΝΙΜΑ ΛΙΒΑΔΙΑ ΚΑΙ ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ		ΛΟΙΠΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ					
										ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΕΙΣ		ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΙ ΛΑΧΑΝΟΚΗΠΟΙ		ΦΥΤΩΡΙΑ ΚΑΡΠΟΦΟΡΩΝ ΔΕΝΔΡΩΝ, ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΥΕΤΕΙΣ ΦΥΤΕΙΕΣ	
		ΕΚΜΕΤ.	ΕΚΤ.	ΕΚΜΕΤ.	ΕΚΤ.	ΕΚΜΕΤ.	ΕΚΤ.	ΕΚΜΕΤ.	ΕΚΤ.						
ΚΡΗΤΗ	94011	20.554	221.812	91.592	164.8192,4	4.0436	225.014,9	12.236	180.4162	4.620	49.647,7	24.700	1.7517	66	390,3
ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	42601	7.186	100.103	41.457	74.5161,6	2.0342	171.399,5	2.180	362.921	1.746	14.299,5	6.120	4.641,1	35	199,5
ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	12225	245	3030,9	11.956	15.0987,7	4.270	28.982,7	26	11.286	139	928,3	273	184,5	12	80,1
Δ.Δ.Ηρακλείου	11364	237	2921,4	11.125	13.8478,5	3.626	20.245,2	24	10.328	116	884,4	221	152,4	11	70,1
Δ.Δ.Βουτών	194	2	9	181	2.160,8	146	2.040,9	0	0	1	2	1	1	0	0
Δ.Δ.Δαφνέ	307	0	0	301	5.390,5	249	4.561,9	0	0	0	0	3	2,5	0	0
Δ.Δ.Σκαλάνιου	225	6	100,5	224	3.621,8	151	994,1	2	958	22	41,9	32	19,1	0	0
Δ.Δ.Σταυρακίων	135	0	0	125	1.336,1	98	1.140,6	0	0	0	0	16	9,5	1	10

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφή Γεωργίας και Κτηνοτροφίας 2000

1.7

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Από την ανάλυση που προηγήθηκε προκύπτει ότι η χωρική ενότητα του Δήμου Ηρακλείου διαθέτει έντονο αναπτυξιακό χαρακτήρα, γεγονός που προκύπτει τόσο από τα δημογραφικά και οικονομικά χαρακτηριστικά της όσο και από άλλες παραμέτρους, όπως η γεωγραφική θέση, οι τεχνικές υποδομές και οι αναπτυξιακοί φορείς που εδρεύουν στο Δήμο αλλά αναπτύσσουν υπερτοπική δράση.

Καταρχήν, το Ηράκλειο είναι το διοικητικό και οικονομικό κέντρο και η μεγαλύτερη πόλη της Κρήτης, και από τις μεγαλύτερες πόλεις στη χώρα. Ο πληθυσμός της αυξήθηκε την τελευταία εικοσαετία (1981-2001) κατά 30% περίπου ενώ προβλέπεται να αυξηθεί κατά 20% έως το 2021, αγγίζοντας τους 166.500 κατοίκους. Η σύνθεση του πληθυσμού κατά φύλο είναι ισορροπημένη καθώς οι άνδρες αποτελούν το 49,45% και οι γυναίκες το 50,54%. Αντίθετα, η ηλικιακή σύνθεση του πληθυσμού παρουσιάζει αρνητική εξέλιξη με την πάροδο του χρόνου, καθώς ο παιδικός πληθυσμός μειώνεται και ο πληθυσμός των ατόμων της τρίτης ηλικίας αυξάνεται. Συγκεκριμένα, στο διάστημα 1991-2001 το ποσοστό του πληθυσμού ηλικίας 0-14 ετών, μειώθηκε κατά 15,04% και το ποσοστό του πληθυσμού ηλικίας 15-24 ετών κατά 9,4%. Την ίδια περίοδο αυξήθηκε κατά 27,2% ο πληθυσμός ηλικίας 65 ετών και άνω. Οι εξελίξεις αυτές, εφόσον διατηρηθούν και την επόμενη περίοδο, θα έχουν επιπτώσεις στην ανανέωση του πληθυσμού και στην ενίσχυση του εργατικού δυναμικού, γεγονός που αναμφίβολα θα επηρεάσει την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της περιοχής.

Παράλληλα, ήδη από τα μέσα της δεκαετίας του 1980 η πόλη του Ηρακλείου άρχισε να αποτελεί πόλο έλξης οικονομικών μεταναστών κυρίως από τις χώρες της Βαλκανικής Χερσονήσου και της Ανατολικής Ευρώπης. Σύμφωνα με στοιχεία του 2004, της Περιφέρειας Κρήτης, ο Δήμος συγκεντρώνει το 35,6% (3.626) του συνόλου των οικονομικών μεταναστών του Νομού Ηρακλείου, που διαθέτουν

άδεια εργασίας. Ωστόσο, ο πραγματικός αριθμός εκτιμάται ότι είναι πολύ μεγαλύτερος. Οι οικονομικοί μετανάστες συμβάλουν στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής και ενσωματώνονται στον κοινωνικό ιστό χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα. Για την κοινωνική ένταξη τους και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής τους, ο Δήμος δημιουργεί δομές στις συνοικίες όπου παρουσιάζεται υψηλή συγκέντρωση μεταναστών, όπως το Κέντρο Ενημέρωσης και Ένταξης Αλλοδαπών στην παλιά Λαχαναγορά.

Εκτός από τους οικονομικούς μετανάστες, στο Ηράκλειο κατοικούν Roma κυρίως στην περιοχή του Λάκκου και στις συνοικίες της Αγίας Τριάδας και του Πόρου.

Απόρροια της πληθυσμιακής είναι και η οικιστική ανάπτυξη της περιοχής του Δήμου. Συγκεκριμένα, κατά την περίοδο 1991-2001 οι κανονικές κατοικίες στο Δήμο αυξήθηκαν κατά 30,9%. Ωστόσο η αύξηση αυτή είναι αρκετά μικρότερη από την αύξηση των κανονικών κατοικιών των όμορων Δήμων Γαζίου και Ν. Αλικαρνασσού (97,7% και 37,95%, αντίστοιχα). Η έντονη οικιστική δραστηριότητα επιβεβαιώνεται και από την έκδοση των οικοδομικών αδειών στο Δήμο Ηρακλείου, οι οποίες αυξήθηκαν κατά 40% περίπου κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαπενταετίας (1993-2007).

Αυξητική είναι η τάση και στον τομέα της απασχόλησης. Σύμφωνα με τα στοιχεία της τελευταίας απογραφής (2001) το ποσοστό της απασχόλησης αυξήθηκε κατά 27% σε σχέση με το 1991. Ο τριτογενής τομέας και ειδικότερα οι υπηρεσίες, το εμπόριο και ο τουρισμός συγκεντρώνουν την πλειοψηφία των απασχολούμενων. Είναι χαρακτηριστικό ότι το ποσοστό συμμετοχής του Δήμου Ηρακλείου στον τριτογενή τομέα (71,9%) **είναι μεγαλύτερο** από αυτό της χώρας (58,6%). Σε παρόμοιο επίπεδο (69,07%) είναι και το μερίδιο του οικονομικά ενεργού πληθυσμού του Ηρακλείου στον τριτογενή τομέα.

Αντίστοιχη πορεία σημειώνει και το εργατικό δυναμικό του Δήμου, καθώς αυξήθηκε κατά 31,8% την περίοδο 1991-2001. Στην περιοχή του Δήμου συγκεντρώνεται το 47,4% του συνολικού εργατικού δυναμικού του Νομού

Ηρακλείου και το 23,3% της Περιφέρειας. Από το σύνολο του οικονομικά ενεργού πληθυσμού του Δήμου, κατά φύλο και επάγγελμα, οι νέοι αποτελούν μόνο το 4,3%.

Σημαντική αύξηση παρουσιάζει όμως και η ανεργία στο Δήμο Ηρακλείου. Συγκεκριμένα το 2001 καταγράφεται σχεδόν υπερδιπλασιασμός (91,9%) των ανέργων σε σχέση πάντα με την απογραφή του 1991. Επίσης, υπερδιπλασιασμός της ανεργίας σημειώνεται στις ηλικίες μεταξύ 45-64 και 30-44, ενώ μεγάλη αυξητική τάση παρουσιάζεται και στους ανέργους 25-29 ετών, που σχεδόν διπλασιάζονται μέσα σε δέκα χρόνια (98,7%).

Ο κύριος όγκος της οικονομικής δραστηριότητας στο Δήμο συγκεντρώνεται στον τριτογενή τομέα και ιδιαίτερα στους κλάδους του λιανικού και χονδρικού εμπορίου, των εστιατορίων – ξενοδοχείων και των δημοσίων υπηρεσιών. Μικρότερη είναι η συμβολή στην τοπική οικονομία του δευτερογενή τομέα (κυρίως οι κλάδοι Τρόφιμα-Ποτά και Κατασκευές) και ακόμα πιο περιορισμένη του πρωτογενή.

Ο Δήμος Ηρακλείου λόγω της κεντροβαρικής του θέσης του, του ανθρώπινου κεφαλαίου και των υποδομών που διαθέτει, (μεταφορικών-συγκοινωνιακών, αθλητικών, τουριστικών, ακαδημαϊκών, ενεργειακών και επιχειρηματικών) μέσα στα διοικητικά του όρια αλλά και στα ευρύτερα όρια του πολεοδομικού συγκροτήματος Ηρακλείου, συγκεντρώνει ένα πολύ μεγάλο όγκο οικονομικής δραστηριότητας, γεγονός που τον αναδεικνύει, στο πλαίσιο της αναπτυξιακής στρατηγικής της χώρας για την περίοδο 2007-2013, από κοινού με τα Χανιά, **δυνητικό πόλο ανάπτυξης**, όχι μόνο σε επίπεδο Περιφέρειας αλλά και σε εθνικό επίπεδο. Ως πόλοι ανάπτυξης ορίζονται: *«τα ιδιαίτερα δυναμικά αστικά κέντρα της χώρας, μητροπολιτικής και περιφερειακής σημασίας, τα οποία, μέσα από τις επιδράσεις και επιρροές που ασκούν στην χώρα, τις περιφέρειες και τα λειτουργικά ή ημερήσια αστικά τους συστήματα, αναμένεται να συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας, με έμφαση στη δημιουργία δυναμικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος, έρευνας και τεχνολογίας, καινοτομίας, και περισσότερων και*

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

καλύτερων θέσεων εργασίας, στο πλαίσιο της εφαρμογής της Στρατηγικής της Λισαβόνας»¹.

Το Ηράκλειο, σύμφωνα με τον εθνικό στρατηγικό σχεδιασμό, παρουσιάζει αύξηση του πληθυσμού του άνω του μέσου όρου της χώρας και ένα παραγωγικό πρότυπο, το οποίο βρίσκεται άνω του μέσου όρου της χώρας στον πρωτογενή τομέα, περί το μέσο όρο στον τριτογενή τομέα ενώ στο δευτερογενή βρίσκεται κάτω του μέσου όρου. Ταυτόχρονα, είναι έδρα Περιφέρειας και νομού, και φιλοξενεί τμήματα του Πανεπιστημίου Κρήτης και το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο. Επίσης, αποτελεί περιοχή με δυναμικό ρυθμό εκκίνησης νέων επιχειρήσεων, με έμφαση στους κλάδους του τουρισμού και του εμπορίου.

Το Ηράκλειο διαθέτει σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και στον τομέα των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ICT), συγκριτικά με άλλες περιοχές της χώρας, καθώς διαθέτει μια Πανεπιστημιακή Σχολή, ένα Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα και ένα διεθνούς κύρους ερευνητικό ίδρυμα, που προάγουν την έρευνα και την ανάπτυξη εφαρμογών στον τομέα της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών. Πιο συγκεκριμένα, στην πόλη εδρεύει το Τμήμα Υπολογιστών του Πανεπιστημίου Κρήτης, η Σχολή Τεχνολογικών Εφαρμογών του ΤΕΙ Κρήτης και το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ), που αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα και αρτιότερα οργανωμένα ερευνητικά κέντρα της χώρας. Το Ι.Τ.Ε. μέσω του Ινστιτούτου Πληροφορικής έχει επιδείξει πολύ σημαντικά αποτελέσματα στην έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών στους τομείς της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών. Ακόμα, το Ηράκλειο αποτελεί τη βάση ενός από τους μεγαλύτερους παροχείς Internet στην Ελλάδα, της Forthnet, εταιρεία που έχει επενδύσει σημαντικά κεφάλαια στον τομέα των τεχνολογικών υποδομών. Να σημειωθεί ότι από το Ηράκλειο ξεκίνησε η εισαγωγή του διαδικτύου στην Ελλάδα, στα τέλη της δεκαετίας του 1980 αρχικά από το ΙΤΕ και στη συνέχεια από την FORTHnet.

¹ Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007-2013, Ιανουάριος 2007

Εκτός από τηλεπικοινωνιακός κόμβος, το Ηράκλειο έχει τη δυνατότητα, χάρις των λιμενικών του υποδομών, να αναδειχθεί σε εμπορευματικό κέντρο της Νοτιοανατολικής Μεσογείου. Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) προβλέπει την αναβάθμιση του ρόλου της Περιφέρειας Κρήτης στην ευρύτερη περιοχή της Ν.Α. Μεσογείου στη βάση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας της, μέσω της **ανάδειξης του Ηρακλείου σε εμπορευματικό κέντρο στην ευρύτερη περιοχή**, με δεδομένη την ύπαρξη άλλων ισχυρών και ήδη ανεπτυγμένων λιμανιών, τόσο στην ανατολική όσο και στην κεντρική Μεσόγειο. Διαρθρωτικές αλλαγές που προωθούνται στη λειτουργία του λιμένα, σε συνδυασμό με τις επενδύσεις που πραγματοποιούνται, δημιουργούν ευνοϊκές προϋποθέσεις για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς του.

Ο κεντρικός ρόλος του Ηρακλείου στην ανάπτυξη της Περιφέρειας αναγνωρίζεται και στο Χωροταξικό Σχέδιο της Περιφέρειας Κρήτης (2003), μέσω του οποίου τίθεται ο στόχος «...για την ενίσχυση της πόλης του Ηρακλείου με δραστηριότητες διαπεριφερειακής ακτινοβολίας». Στο ίδιο κείμενο η πόλη του Ηρακλείου καλείται να αναλάβει το ρόλο του «**μητροπολιτικού κέντρου διαπεριφερειακής ακτινοβολίας** με άξονα την έρευνα, την τεχνολογία και τον πολιτισμό. Προβλέπεται να αποτελέσει, μαζί με την Αθήνα, την Πάτρα και τη Θεσσαλονίκη, τον κορμό της ανάπτυξης ερευνητικής δραστηριότητας της χώρας με κατεύθυνση τη βιοτεχνολογία και την ιατρική. Διαθέτει την τεχνογνωσία να αναπτύξει δραστηριότητες στους τομείς της τηλεματικής, των δικτύων ΑΤΜ, των οπτικών ινών, και να λειτουργήσει ως διεθνής τηλεπικοινωνιακός κόμβος και κόμβος τηλεϊατρικής στην Ανατολική Μεσόγειο. Ο ρόλος του επομένως προσδιορίζεται επακριβώς ως **κέντρου με εθνική, μεσογειακή, ευρωπαϊκή και διεθνή ακτινοβολία**, με άξονα την προηγμένη τεχνολογία σε όλους τους τομείς...».

Σε επίπεδο εθνικού χωροταξικού σχεδιασμού το Ηράκλειο καλείται, μαζί με τα Χανιά, να αναλάβει ρόλο **πρωτεύοντα εθνικού πόλου**². Σε γενικές γραμμές, αυτό σημαίνει: α) την ανάδειξη του Ηρακλείου σε κέντρο ανάπτυξης δραστηριοτήτων και υπηρεσιών διεθνούς και εθνικής ακτινοβολίας και β) τη συμμετοχή του Ηρακλείου στην ανάπτυξη διεθνών δικτύων συνεργασίας. Ειδικότερα, το εθνικό χωροταξικό σχέδιο προβλέπει για το δίπολο Ηρακλείου-Χανίων:

- *Ενίσχυση του δίπολου Ηράκλειο-Χανιά στους τομείς της ανώτατης εκπαίδευσης, της έρευνας-τεχνολογίας και της υγείας.*
- *Ανάδειξη του διπόλου σε κέντρο ανάπτυξης μιας ευρύτερης δυναμικής περιοχής στην οποία περιλαμβάνονται και οι νομοί Ρεθύμνου και Λασιθίου, ιδίως στους τομείς α) του τουρισμού, σε συνδυασμό με την ανάδειξη των σημαντικών, τοπικών, φυσικών και πολιτιστικών πόρων, β) των δραστηριοτήτων του πρωτογενή τομέα (ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την παραγωγή προϊόντων με βιολογικές μεθόδους, ονομασίας προέλευσης κ.ά), γ) της μεταποίησης και της διακίνησης προϊόντων, δ) των μεταφορών, με την ανάπτυξη αερολιμενικών και λιμενικών υποδομών εθνικής ή και υπερεθνικής σημασίας, στο Ηράκλειο και τα Χανιά.*
- *Ενίσχυση της διασύνδεσης του Ηρακλείου και των Χανίων με το μητροπολιτικό κέντρο της Αθήνας, με τα δυναμικά νησιωτικά αστικά κέντρα (Ερμούπολη, Μυτιλήνη, Ρόδο), την Καλαμάτα, ως απόληξη του δυτικού άξονα της χώρας, καθώς και με τη Θεσσαλονίκη.*

Ειδικά για το λιμένα Ηρακλείου το εθνικό χωροταξικό προβλέπει την ενίσχυση του διεθνή ρόλου του σε συνδυασμό με τα άλλα λιμάνια της χώρας, κεντρικά (Πειραιάς, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Ηγουμενίτσα) και περιφερειακά (Σούδα, Αλεξανδρούπολη, Βόλος), με σκοπό την ανάδειξη και εδραίωσή τους ως κύριων θαλάσσιων πυλών της χώρας. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να υπάρξουν επενδύσεις «...στην ανάπτυξη υποδομών ακτοπλοΐας, φιλοξενίας κρουαζιέρας

² ΥΠΕΧΩΔΕ, Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, Φεβρουάριος 2008.

(κυρίως) και θαλάσσιου τουρισμού. Η εμπορευματική του δραστηριότητα εξαρτάται από τη δημιουργία εξειδικευμένου κομβικού λιμένα εμπορευματοκιβωτίων (hub) στην νότια Κρήτη, την ενεργοποίηση του Αδριατικού/Ιόνιου Θαλάσσιου Αυτοκινητόδρομου των Διευρωπαϊκών Δικτύων Μεταφορών και από την αύξηση του όγκου αλλά και την αλλαγή του τρόπου διάθεσης και εμπορίας των αγροτικών προϊόντων της Κρήτης»³.

Το αναπτυξιακό προφίλ του Δήμου Ηρακλείου ενισχύεται ακόμα περισσότερο από το γεγονός ότι ένα πλήθος οικονομικών και αναπτυξιακών φορέων εδρεύει και δραστηριοποιείται εντός των διοικητικών του ορίων, όπως το Εμποροβιομηχανικό Επιμελητήριο Ηρακλείου, το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδος - Τμήμα Ανατολικής Κρήτης (ΟΕΕ/ΤΑΚ), το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος-Παράρτημα Κρήτης, το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος-Τμήμα Ανατολικής Κρήτης (ΤΕΕ/ΤΑΚ), ο Οργανισμός Ανάπτυξης Ανατολικής Κρήτης (ΟΑΝΑΚ Α.Ε.) η Αγροαναπτυξιακή Ηρακλείου, η Αναπτυξιακή Κρήτης, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια των Τηλεπικοινωνιακών Δικτύων (ENISA) και το Κέντρο Επιχειρηματικής και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΚΕΤΑ Κρήτης).

1.8

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ο στρατηγικός σχεδιασμός για τη βιώσιμη ανάπτυξη μιας περιοχής πρέπει να στηριχθεί τόσο στα εσωτερικά (ενδογενή) της χαρακτηριστικά, όσο και στα εξωτερικά στοιχεία που την επηρεάζουν, δεδομένου ότι κάθε χωρική ενότητα, μικρής ή μεγάλης κλίμακας εντάσσεται σε ένα γενικότερο περιβάλλον και επηρεάζεται λιγότερο ή περισσότερο από τις εθνικές, ευρωπαϊκές και διεθνείς εξελίξεις και συγκυρίες. Στο πλαίσιο αυτό, η κατάρτιση ενός επιχειρησιακού προγράμματος οφείλει να λάβει υπόψη του τις εθνικές και ευρωπαϊκές

³ Όπως παραπάνω.

κατευθύνσεις, οι οποίες έχουν πλέον άμεση επιρροή στον κοινωνικο-οικονομικό ιστό της περιοχής μελέτης.

Η μέθοδος της Ανάλυσης SWOT εξασφαλίζει ακριβώς τη σύνδεση των δύο επιπέδων ανάλυσης, δηλαδή τη σύνδεση των εσωτερικών παραγόντων ανάπτυξης (μικρο-κλίμακα ανάλυσης) με τους παράγοντες του γενικού περιβάλλοντος (εξωτερικό περιβάλλον, μακρο-οικονομική κλίμακα ανάλυσης). Και στα δύο επίπεδα ανάλυσης (εσωτερικό και εξωτερικό) καταγράφονται τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της περιοχής.

Σύμφωνα λοιπόν με τα βασικά φυσικο-γεωγραφικά, κοινωνικο-οικονομικά και αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της περιοχής του Δήμου Ηρακλείου, όπως παρουσιάστηκαν στις προηγούμενες ενότητες, αλλά και τις εκτιμήσεις-απόψεις των στελεχών του δήμου, ανάλογα με την ειδικότητα και τις αρμοδιότητες τους, πραγματοποιήθηκε η ανάλυση SWOT με απώτερο στόχο να αναδειχθούν τα κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης, ανά θεματικό τομέα, με βάση τα οποία πρέπει να προσδιοριστεί στη συνέχεια ο στρατηγικός σχεδιασμός του Δήμου.

A. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- 1. Πλεονεκτήματα (Strengths):** Πρόκειται για τις ενδογενείς συνθήκες και τα χαρακτηριστικά της ίδιας της περιοχής που ενισχύουν την αναπτυξιακή προσπάθεια και σχετίζονται άμεσα με τη δυναμική, χάρη στην οποία διαφαίνονται αναπτυξιακές προοπτικές. Τα πλεονεκτήματα αυτά αφορούν τους πόρους, τους συντελεστές παραγωγής, την οργάνωση, τη λειτουργία και τη διάρθρωση του κοινωνικο-οικονομικού ιστού, και γενικά όλους τους παράγοντες που καθορίζουν την αποτελεσματικότητα των παραγωγικών δραστηριοτήτων.
- 2. Αδυναμίες (Weaknesses):** Πρόκειται για τα ενδογενή χαρακτηριστικά της περιοχής που εμποδίζουν την αναπτυξιακή προσπάθεια. Οι παράγοντες αυτοί, με την αρνητική τους επιρροή, μειώνουν την απόδοση και την αποτελεσματικότητα είτε ορισμένων, είτε όλων των κλάδων της οικονομικής

δραστηριότητας και ταυτόχρονα καταγράφονται ως προβλήματα για την περιοχή μελέτης. Όπως ισχύει και για τα πλεονεκτήματα, οι αδυναμίες συσχετίζονται με όλους τους παράγοντες που άμεσα ή έμμεσα επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα των δραστηριοτήτων.

B. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

1. Ευκαιρίες (Opportunities): Πρόκειται για τις τρέχουσες, καθώς και μελλοντικές συνθήκες του γενικού περιβάλλοντος, μέσα στο οποίο υφίσταται και λειτουργεί η περιοχή μελέτης, συνθήκες που έχουν ή τείνουν να έχουν θετική επιρροή στην αναπτυξιακή διαδικασία και βοηθούν τις εσωτερικές προσπάθειες για πρόβλεψη και προώθηση των οικονομικών αλλαγών, αναδιάρθρωση του τοπικού προϊόντος, αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής, βελτίωση και επέκταση των προσφερόμενων κοινωνικών υπηρεσιών κ.ά..

2. Απειλές (Threats): Πρόκειται για τις τρέχουσες ή μελλοντικές συνθήκες του γενικού περιβάλλοντος που ασκούν αρνητική επιρροή στις προσπάθειες ανάπτυξης της περιοχής. Με λίγα λόγια αναφέρονται σε παράγοντες που απειλούν τη βιώσιμη ανάπτυξη με την έννοια ότι αποτελούν προβλήματα στη μέχρι σήμερα οργάνωση και λειτουργία των οικονομικών δραστηριοτήτων και δυσκολεύουν τις προσπάθειες για μελλοντική βελτίωσή τους.

Θεματικός τομέας : Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Προστασία υδατικών πόρων

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<u>Προβλήματα</u> 1. Τα υδροφόρα στρώματα απειλούνται από τις ρυπογόνες δραστηριότητες (λύματα οικισμών, ελαιοργείων, οينوποιείων, χοιροτροφείων και βιοτεχνιών). 2. Η υπεράντληση (υπερεκμετάλλευση των	<u>Δυνατότητες</u> 1. Η Νομοθεσία δίνει τις δυνατότητες στο Δήμο, στη ΔΕΥΑΗ και στις αρμόδιες Υπηρεσίες (Δ/νση Υγείας, Δ/νση Υδάτων, Δ/νση Περιβάλλοντος) για τον έλεγχο και την προστασία των

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

<p>υδροφορέων προκαλεί προβλήματα υφαλμύρισης λόγω ανεξέλεγκτης εισροής θαλασσινού νερού. Το πρόβλημα είναι ιδιαίτερα οξύ το θέρος οπότε οι ανάγκες είναι μεγάλες σε πόσιμο νερό και οι στάθμες νερού είναι στα κατώτερα επίπεδα.</p> <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <p>1. Η υποβάθμιση των υπόγειων υδροφορέων (λόγω ρύπανσης ή λόγω υφαλμύρισης) είναι τεράστιος κίνδυνος διότι :</p> <p>Α) Το παραγόμενο νερό είναι ακατάλληλο για πόσιμη χρήση και επικίνδυνο για την υγεία των καταναλωτών και συχνά η επεξεργασία είναι δύσκολη ή οικονομικά ανέφικτη για να γίνει το νερό κατάλληλο.</p> <p>Β) Η υποβάθμιση των υδροφορέων πολλές φορές δεν είναι αναστρέψιμη (από μεγάλη ρύπανση ή υφαλμύριση) και τελικά η ζημιά είναι τεράστια για την κοινωνία και την ανάπτυξη.</p>	<p>υδροφορέων.</p> <p>2. Η ΔΕΥΑΗ έχει δρομολογήσει Βιολογικούς Καθαρισμούς σε όλες τις περιοχές ευθύνης της.</p> <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <p>1. Η ΔΕΥΑΗ, ο Δήμος σε συνεργασία με αρμόδιες Υπηρεσίες μπορούν και πρέπει να προετοιμάσουν πλήρεις διαχειριστικές μελέτες για το συνεχή έλεγχο και προστασία των υδροφορέων (καλλιέργεια και προστασία πηγών), έλεγχο στάθμης γεωτρήσεων και ποιοτικό έλεγχο όλων των νερών με τηλεμετρία και νέες τεχνολογίες ώστε σε κάθε μορφή υποβάθμισης να γίνεται παρέμβαση για προστασία του υδροφορέα , σταμάτημα των αντλήσεων και λειτουργία εναλλακτικών και εφεδρικών συστημάτων.</p> <p>2. Τα μεγάλα έργα (διαδημοτικά) με τη λογική της Ενιαίας Διαχείρισης για υπερκάλυψη όλων των αναγκών στην ευρύτερη περιφέρεια Ηρακλείου – Βόρειου Οδικού Άξονα με αειφόρο συνδυασμό όλων των λύσεων (φράγματα, δεξαμενές – γεωτρήσεις , αφαλάτωση κλπ) μπορούν να εξασφαλίσουν την περιοχή για το μέλλον.</p> <p>3. Η ανάπτυξη της Κρήτης, προϋποθέτει υπερεπάρκεια νερού για όλες τις χρήσεις, η οποία μπορεί να εξασφαλιστεί με σωστή προστασία, αειφόρο διαχείριση, συνδυασμό και αξιοποίηση με νέες τεχνολογίες όλων των νερών σε βάση Ενιαίας Διαχείρισης με μεγάλα έργα.</p>
<p>Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης</p>	
<p>1. Είναι άμεση ανάγκη η αποτελεσματική προστασία όλων των υπόγειων νερών από κάθε μορφής ρύπανση</p> <p>2. Η ελεγχόμενη άντληση των υδροφόρων στρωμάτων είναι επιτακτική ανάγκη με εξασφάλιση εναλλακτικών πηγών υδροδότησης (φράγματα , αφαλάτωση κλπ) ώστε το θέρος να υπάρχουν εφεδρείες και να αναπαύονται οι υδροφορείς όταν πλησιάσουν οι στάθμες τα όρια ασφαλείας.</p> <p>3. Πρέπει να εφαρμοσθεί η Νομοθεσία για τον έλεγχο όλων των αποβλήτων προς κάθε</p>	

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

κατεύθυνση (αστικών, βιομηχανικών και γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων) για όλους τους Δήμους και τις δραστηριότητες.

4. Αξιοποίηση πόρων από το Ε.Π. «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013» και το ΠΕΠ Κρήτης 2007-2013.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Ενέργεια και χρήση ΑΠΕ

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">Έλλειψη μακροπρόθεσμων στόχων και στρατηγικών αποφάσεων για την εξοικονόμηση ενέργειας και τη διαχείριση των ΑΠΕ.Μη χρήση ΑΠΕ.Η άντληση νερού από μεγάλα βάθη για την υδροδότηση του Ηρακλείου και η λειτουργία των αντλιοστασίων λυμάτων και του Βιολογικού Καθαρισμού είναι ιδιαίτερα ενεργοβόρες δραστηριότητες με αποτέλεσμα το αξιοσημείωτο κόστος επιβάρυνσης του συνολικού κόστους της ΔΕΥΑΗ με συνέπεια και την επιβάρυνση των Δημωτών.Το ενεργειακό ισοζύγιο της Κρήτης είναι προβληματικό, ιδιαίτερα το θέρος λόγω του τουρισμού. Οι συχνές διακοπές ΔΕΗ προκαλούν σοβαρά προβλήματα στην ομαλή υδροδότηση της πόλης, ιδιαίτερα το θέρος. <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ol style="list-style-type: none">Αδιαβροχοποίηση του εδάφους- Έλλειψη πρασίνου με όλες τις συνέπειες που το φαινόμενο αυτό αποφέρει στην ποιότητα ζωής, στη δημόσια υγεία, στην αισθητική και τη λειτουργικότητα της πόλης.Αύξηση των επικίνδυνων ρύπων με αποτέλεσμα την απειλή της δημόσιας υγείας.Ελλείπει προβλέψεις για την ανάπτυξη της πόλης, δεν υπάρχουν δεδομένα. Οποιαδήποτε εφαρμογή μελέτης κατά την ολοκλήρωσή της κρίνεται ανεπαρκής.	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">Πληθυσμός της πόλης δεκτικός σε νέες προτάσεις.Ενδιαφέρον των πολιτών για τις μεθόδους που προάγουν την ποιότητα ζωής.Λόγω των κλιματολογικών συνθηκών του νομού ευνοείται η χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.Η ΔΕΥΑΗ εξετάζει τη δυνατότητα εναλλακτικής ηλεκτροδότησης ορισμένων εγκαταστάσεων. Μετά από μετρήσεις του αιολικού δυναμικού στην περιοχή Κέρης, υπολογίστηκε ότι, η εγκατάσταση αιολικού πάρκου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για αυτοκατανάλωση (άντληση νερού γεωτρήσεων) είναι συμφέρουσα οικονομοτεχνικά.Η ΔΕΥΑΗ αξιοποιεί το παραγόμενο αέριο (βιοαέριο) από τη χώνευση λάσπης στο Βιολογικό Καθαρισμό για παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος και εξοικονόμηση μέχρι 20% της καταναλισκόμενης ενέργειας.Η ΔΕΥΑΗ σχεδίασε τους Βιολογικούς Καθαρισμούς των μικρών οικισμών με τεχνολογίες ήπιες που δεν καταναλώνουν πολύ ηλεκτρική ενέργεια (χαλικά φίλτρα – φυσικά συστήματα).Η ΔΕΥΑΗ χρησιμοποιεί φωτοβολταϊκά για μικρές τοπικές καταναλώσεις σε απομακρυσμένες περιοχές (χλωρίωση νερού κλπ.).Ο Δήμος συμμετέχει, με την Περιφέρεια Κρήτης και την ΕΕΔΕ, στο Μοντέλο Διαχείρισης «Δέσμευση στην Επιχειρηματική Αριστεία-Ενεργειακός Τομέας» για την εξοικονόμηση ενέργειας σε εγκαταστάσεις του Δήμου. Υπάρχει πρόθεση για επέκτασή του

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

	<p>προγράμματος σε σχολικά κτήρια.</p> <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Χρηματοδοτήσεις από το ΕΣΠΑ2. Μελέτες σε εξέλιξη με σεβασμό στο περιβάλλον3. Εκπαίδευση και ενημέρωση των πολιτών με προγράμματα της Ε.Ε για την απόκτηση οικολογικής και κοινωνικής συνείδησης.4. Η ΔΕΥΑΗ προγραμματίζει στο ΕΣΠΑ (4^ο ΚΠΣ) ένταξη έργων επέκτασης των συστημάτων του Βιολογικού Καθαρισμού για καλύτερη αξιοποίηση του βιοαερίου.5. Για την ελαχιστοποίηση των προβλημάτων από τις διακοπές ΔΕΗ, προβλέπεται πλήρης αυτοματισμός των γεωτρήσεων και δεξαμενών, καθώς και συστήματα μείωσης καταναλώσεων και εξοικονόμησης ενέργειας (μέση τάση – διόρθωση συνημίτονου φ κλπ).6. Υπάρχει προβληματισμός για αιολικό πάρκο παραγωγής ενέργειας για αυτοκατανάλωση σε γεωτρήσεις.
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<ol style="list-style-type: none">1. Η αυξανόμενη ρύπανση και μόλυνση του αστικού περιβάλλοντος και της ευρύτερης περιοχής του νομού λόγω της ανεξέλεγκτης κατανάλωσης ενέργειας.2. Η ασυνείδητη, επιβλαβής και ασύδοτη χρήση των ενεργειακών πόρων.3. Η ενημέρωση των πολιτών για τις ΑΠΕ4. Αξιοποίηση πόρων από το Ε.Π. «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013»	

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Φυσικοί αποδέκτες (έδαφος, θάλασσα, ατμόσφαιρα, ακτές και ρέματα)

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Προβλήματα μόλυνσης στο έδαφος, στη θάλασσα, στις ακτές, στην ατμόσφαιρά και στα ρέματα2. Δεν είναι τελειοποιημένο το Σύστημα Ανακύκλωσης και δεν υπάρχει ενημέρωση των δημοτών3. Ο κανονισμός Καθαριότητας του Δήμου Ηρακλείου χρειάζεται βελτιώσεις, λόγω παλαιότητας4. Δεν υπάρχουν επόπτες καθαριότητας.5. Δεν υπάρχει παιδεία από τους Δημότες πάνω σε θέματα καθαριότητας και εναπόθεσης των απορριμμάτων στους κάδους6. Η κακότεχνη, μη στεγανή κατασκευή των σηπτικών δεξαμενών συμβάλει στην υποβάθμιση των φυσικών αποδεκτών. <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Τα προβλήματα ρύπανσης ή υποβάθμισης των αποδεκτών (έδαφος, θάλασσα, ακτές, ρέματα, ατμόσφαιρα) αποτελούν <u>μόνιμη απειλή</u>: Α) Για τη Δημόσια Υγεία Β) Για το Φυσικό Περιβάλλον Γ) Για τον τουρισμό Δ) Για την εικόνα της ευρύτερης περιοχής Ηρακλείου τόσο για τους κατοίκους όσο και για τους επισκέπτες – τουρίστες και την προβολή του Ηρακλείου στην Ευρώπη.2. Επίσης η κάθε είδους υποβάθμιση μπορεί να συντελέσει δυσμενώς στην ένταξη του Ηρακλείου και της Κρήτης από την Ευρωπαϊκή Ένωση.3. Κάθε καταδίκη μπορεί να αναστείλει χρηματοδοτικά προγράμματα ή να	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Η Νομοθεσία και οι Ευρωπαϊκές Οδηγίες μπορούν να βοηθήσουν το Δήμο να επιβάλει μέτρα για να προλάβει την περαιτέρω υποβάθμιση αλλά κυρίως για να δημιουργήσει μηχανισμούς πρόληψης, ελέγχου, εφαρμογής νομοθεσίας και Κανονισμών, αστυνόμευσης και κατάλληλων διορθωτικών παρεμβάσεων.2. Ο Δήμος με το επιχειρησιακό πρόγραμμα μπορεί να σχεδιάσει , να μελετήσει, να δρομολογήσει και να υλοποιήσει δράσεις για προστασία , έλεγχο , καθαρισμούς, συντήρηση και καθημερινά καλύτερη διαχείριση των αποδεκτών.3. Ο Δήμος συμμετέχει σε πρόταση που έχει υποβληθεί στο Πρόγραμμα INTERREG IV, με τίτλο «Coastal Atlas Network», με το ΙΤΕ, το ΕΘΝΑΓΕ και άλλους ευρωπαίους εταίρους, για την αξιοποίηση και προστασία των ακτών. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Αν ο Δήμος σχεδιάσει σωστά, αξιοποιώντας όλα τα δεδομένα, τις Υπηρεσίες, τη Νομοθεσία, αν συνθέσει ολοκληρωμένα σχέδια δράσης μπορεί:<ul style="list-style-type: none">❖ Να δει με σωστό βλέμμα και σε βάθος όλα τα προβλήματα με τις πραγματικές τους διαστάσεις, με τόλμη και αληθινή πρόθεση ανάδειξης των θεμάτων και όχι συγκάλυψης των προβλημάτων, των αιτιών, των μηχανισμών, των επιπτώσεων και των συνεπειών που υποθηκεύουν το μέλλον.❖ Να διεκδικήσει με αξιώσεις

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

επισύρει βαριά πρόστιμα για την περιοχή ή τη χώρα μας.	ανταγωνιστικά προγράμματα Εθνικά και Κοινοτικά. ❖ Να διαμορφώσει ένα πλαίσιο λειτουργίας και πλήρους ανάπτυξης ενός σύγχρονου μητροπολιτικού Δήμου που θα πρωτοστατήσει στην Κρήτη του 2030 και στην Ανατολική Μεσόγειο.
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<ol style="list-style-type: none">1. Πρέπει να εφαρμοσθεί η Νομοθεσία για τον έλεγχο όλων των αποβλήτων προς κάθε κατεύθυνση (αστικών, βιομηχανικών και γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων) για όλους τους Δήμους και τις δραστηριότητες.2. Η σωστή διαχείριση των απορριμμάτων, το κλείσιμο και η αποκατάσταση σκουπιδοτόπων είναι άμεση – επιτακτική ανάγκη.3. Η προστασία των ρεμάτων από την κάθε μορφής ρύπανση πρέπει να γίνει πράξη με ασυνόμειυση συνεργασία όλων των όμορων δραστηριοτήτων και φορέων και επιβολή κυρώσεων.4. Αξιοποίηση πόρων από το Ε.Π. «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013» και το ΠΕΠ Κρήτης 2007-2013.	

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Ύδρευση

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Ασυνεχής ροή στα δίκτυα ύδρευσης λόγω οριακής επάρκειας νερού, διακοπών ΔΕΗ και εποχιακά αυξημένες ανάγκες.2. Απώλειες λόγω διαρροών δικτύων, κλοπών νερού και σφαλμάτων υδρομέτρων.3. Παρά τις προσπάθειες των συνεργείων η απόλυτα δίκαιη διανομή νερού μερικές φορές είναι ανέφικτη λόγω δύσκολου ανάγλυφου (μορφολογίας) του Ηρακλείου και ανεπαρκών δυνατοτήτων ορισμένων συστημάτων και υποδομών.4. Η ραγδαία αύξηση του πληθυσμού και των δραστηριοτήτων στο Ηράκλειο είχε σαν συνέπεια την τεράστια αύξηση των αναγκών σε πόσιμο νερό. Παρά τη μεγάλη επέκταση σε υποδομές ύδρευσης υπάρχουν ακόμα ελλείψεις και αδυναμίες κυρίως σε νέα δίκτυα και αντικαταστάσεις παλαιών.5. Η συντήρηση των γεωτρήσεων και των πηγών είναι ιδιαίτερα δύσκολη και δαπανηρή.6. Η μεγάλη διασπορά των υδραγωγείων (δεξαμενών – γεωτρήσεων – αγωγών) έχει σαν συνέπεια τη δυσκολία απολύμανσης σε 11 διαφορετικά σημεία και απόλυτου ελέγχου των συστημάτων.7. Η μη χρηματοδότηση δικτύων ύδρευσης από Κοινοτικά Προγράμματα δυσχέρανε την ολοκλήρωση νέων έργων ύδρευσης και αντικατάσταση των παλαιών δικτύων. <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Η διακοπόμενη υδροδότηση δεν είναι ασφαλής για την ποιότητα του νερού που φθάνει στον καταναλωτή. Η	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Η ΔΕΥΑΗ έχει προγραμματίσει την αξιοποίηση πολλών εναλλακτικών νέων πηγών υδροδότησης : Α) Νέα υδραγωγεία και γεωτρήσεις από ορισμένες περιοχές. Β) Νέες ποσότητες νερού από την περιοχή Αλμυρού (αφαλάτωση με αντίστροφη ώσμωση, με υδρομαστευτική στοά ή άλλη μέθοδο).2. Επίσης η ΔΕΥΑΗ ολοκληρώνει σύντομα ειδικό πρόγραμμα ελέγχου διαρροών και θα είναι δυνατός ο εντοπισμός και η επισκευή των σημαντικότερων διαρροών.3. Από νέα προγράμματα σε εξέλιξη γίνεται προσπάθεια για ένταξη έργων αντικατάστασης παλαιών δικτύων με νέα αρίστης ποιότητας για μείωση των διαρροών, απωλειών και κλοπών νερού.4. Με νέες τεχνολογίες είναι οικονομική σήμερα η παραγωγή νερού υψηλής ποιότητας για υπερκάλυψη των αναγκών. Επίσης είναι δυνατή η πλήρης αυτοματοποίηση όλων των συστημάτων. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Η ΔΕΥΑΗ διεκδικεί την ένταξη έργων σε μεγάλα χρηματοδοτικά προγράμματα (ΕΣΠΑ, ΠΕΠ κλπ) για την εξυπηρέτηση όλων των περιοχών του Ηρακλείου (διαδημοτικά έργα που θα καλύψουν σωστά την υδροδότηση του Ηρακλείου δηλαδή του 35% του πληθυσμού της Κρήτης).2. Με επαρκείς ποσότητες καθαρού νερού σε συνεχή ροή η ΔΕΥΑΗ θα υποστηρίξει σωστά την ανάπτυξη της περιοχής, με πλήρη ανταποδοτικότητα, ώστε βιώσιμα

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

<p>διακοπτόμενη υδροδότηση προκαλεί προβλήματα στους κατοίκους, τον τουρισμό και τη Βιοτεχνία – Βιομηχανία της περιοχής. Η μεταφορά νερού με βυτία ιδιωτών δεν λύνει τα προβλήματα, διότι τα νερά που μεταφέρονται δεν είναι όλα καθαρά και είναι αδύνατος ο πλήρης έλεγχος τους για την προστασία των Δημοτών.</p> <p>2. Με τη διακοπτόμενη ροή αυξάνονται οι ζημιές στα δίκτυα ύδρευσης και στα υδρόμετρα.</p>	<p>να παρέχει υψηλές υπηρεσίες ύδρευσης και να ανταποκρίνεται στους σκοπούς ύπαρξής της σύμφωνα με τη Νομοθεσία και τις προσδοκίες των κατοίκων – πελατών της.</p>
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<ol style="list-style-type: none">1. Έλεγχος διαρροών δικτύων, κλοπών νερού και σφαλμάτων υδρομέτρων2. Αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών για παραγωγή νερού υψηλής ποιότητας, για κάλυψη των αναγκών και αυτοματοποίηση όλων των συστημάτων.3. Αξιοποίηση των πόρων του ΕΣΠΑ (Ε.Π. «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013» και ΠΕΠ Κρήτης 2007-2013).4. Εφαρμογή της Πολιτικής του Δήμου «Ηράκλειο-Πράσινη Πόλη»	

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Καθαριότητα και Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Πολλές περιοχές του Δήμου έχουν αναπτυχθεί άναρχα με στενούς ή αδιάνοιχτους δρόμους όπου δεν μπορεί να αναπτυχθεί εύκολα ικανοποιητικό σύστημα συλλογής χωρίς να δημιουργεί οχλήσεις στους πολίτες.2. Δεν έχει αναπτυχθεί ακόμα ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα διαχείρισης απορριμμάτων που να λειτουργεί και οι κάτοικοι να συμμετέχουν στους σκοπούς του προγράμματος αυτού. <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Οι πολίτες είναι δύσπιστοι πολλές φορές με δράσεις του Δημοσίου φορέα, ένα λόγο παραπάνω όταν αυτές αφορούν τα απορρίμματα. Αποτέλεσμα αυτής της δυσπιστίας είναι να αντιδρούν σε προσπάθειες για την χωροθέτηση των εγκαταστάσεων που θα διαχειριστούν τα απορρίμματα. Δημιουργείτε κίνδυνος για παράταση της εκκρεμότητας.	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Η δημιουργία του ΕΣΔΑΚ από τους Δήμους της Κρήτης η ύπαρξη του Πολυτεχνείου Κρήτης και του ΤΕΙ Κρήτης με εξειδικευμένους καθηγητές σε θέματα προστασίας περιβάλλοντος και διαχείρισης στερεών αποβλήτων, η πολύ καλή πορεία της ανακύκλωσης στο Δήμο Ηρακλείου δημιουργούν τις προϋποθέσεις για αλλαγή του κλίματος στις σχέσεις εμπιστοσύνης Δήμου – Κράτους – Πολίτη που θα βοηθήσει στην κοινωνική αποδοχή εγκαταστάσεων Διαχείριση απορριμμάτων. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Το Δ' κοινοτικό πλαίσιο στήριξης πρέπει να αξιοποιηθεί και να ενταχθούν τα απαραίτητα έργα.
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<ol style="list-style-type: none">1. Πλύσιμο κάδων και συχνό καθαρίσμα στους χώρους γύρω από αυτούς2. Πρόσβαση και θεσμοθετημένη συνεργασία του Δήμου Ηρακλείου με το Εθνικό Κτηματολόγιο για την εύρεση των ιδιοκτητών ακάθαρτων οικοπέδων, που χρειάζονται καθαρίσμα3. Πλύσιμο πεζοδρόμων και πεζοδρομίων, κατά τις νυκτερινές ώρες4. Αξιοποίηση της εμπειρίας του τμήματος καθαριότητας, όπως αυτή λειτούργησε κατά τους Ολυμπιακούς Αγώνες, για τον καθαρισμό των οικοπέδων5. Αξιοποίηση πόρων από το Ε.Π. «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013» και το ΠΕΠ Κρήτης 2007-2013.	

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Διαχείριση Υγρών Αποβλήτων

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">Παρά το ότι έχουν κατασκευαστεί τα περισσότερα δίκτυα αποχέτευσης των πολεοδομημένων περιοχών των οικισμών Ηρακλείου και Ν. Αλικαρνασσού, υπάρχουν ακόμη κάποιες περιοχές που δεν εξυπηρετούνται με αποχέτευση. Στις περιοχές αυτές δεν έχει γίνει πολεοδόμηση και δεν υπάρχουν θεσμοθετημένοι δρόμοι ώστε να είναι δυνατή η εκπόνηση μελετών και η δρομολόγηση των απαραίτητων έργων.Επίσης σε ορισμένους μικρούς οικισμούς δεν υπάρχουν πολεοδομικές μελέτες.Σε μερικές περιπτώσεις είναι ανέφικτη η κατασκευή αποχετεύσεων (ανάγλυφο, μεγάλες αποστάσεις κλπ). <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ol style="list-style-type: none">Σε περιοχές που δεν υπάρχει αποχέτευση συνήθως κατασκευάζονται ιδιωτικά (μεμονωμένα) συστήματα λυμάτων (σηπτικοί – απορροφητικοί βόθροι κλπ).Κακότεχνη, μη στεγανή κατασκευή των ιδιωτικών συστημάτων λυμάτων είναι συνηθισμένο φαινόμενο.Οι υπερχειλίσσεις βόθρων στα ρέματα και κάθε ανεξέλεγκτη διάθεση λυμάτων είναι απειλές για το περιβάλλον, τα υπόγεια νερά και τη δημόσια υγεία. Σε μερικές περιπτώσεις οι πρόχειρες, υφιστάμενες αποχετεύσεις διοχετεύουν τα λύματα στα ρέματα. Η ανεξέλεγκτη και αυθαίρετη διάθεση λυμάτων είναι παράνομη, αντιαισθητική και επικίνδυνη.Προβλέπεται σύντομα να καλυφθεί η δυναμικότητα του συστήματος Βιολογικού Καθαρισμού Ηρακλείου	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">Υπάρχουν δυνατότητες αντιμετώπισης των λυμάτων των οικισμών σε τοπικά συστήματα επεξεργασίας και διάθεσης των λυμάτων. Τα καθαρισμένα λύματα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για ανάπτυξη κι συντήρηση πρασίνου ή για ορισμένες δενδροκομικές καλλιέργειες. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ol style="list-style-type: none">Η ΔΕΥΑΗ έχει εντάξει τις αποχετεύσεις των οικισμών και των επεκτάσεων του σχεδίου πόλης σε διάφορα προγράμματα. Αν ολοκληρωθούν εγκαίρως οι πολεοδομήσεις μπορεί να διεκδικήσει και νέες χρηματοδοτήσεις για τη δημιουργία υποδομών αποχέτευσης στις περιοχές οικισμών ή νέων επεκτάσεων σχεδίου πόλης.Η ΔΕΥΑΗ ετοιμάζει μελέτες για την αναβάθμιση και επέκταση του Κεντρικού Βιολογικού Καθαρισμού.Η Ευρωπαϊκή και η Ελληνική Νομοθεσία επιβάλλουν την πλήρη αντιμετώπιση των λυμάτων των οικιστικών περιοχών και την πλήρη αδρανοποίηση της λάσπης ή την παραγωγή υλικού κατάλληλου στη γεωργία.Η ένταξη όλων των έργων στο ΕΣΠΑ (4^ο ΚΠΣ) είναι σοβαρή προϋπόθεση για τη δυνατότητα ολοκλήρωσης των έργων τα οποία είναι υψηλού κόστους και εξυπηρετούν τρεις Δήμους (Ν. Αλικαρνασσού, Ηρακλείου και Γαζίου.)

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

1. Απαιτείται η επέκταση του Βιολογικού Καθαρισμού Ηρακλείου
2. Έγκαιρη ολοκλήρωση των πολεοδομικών μελετών
3. Ενίσχυση της περιβαλλοντικής ευαισθησίας των κατοίκων, μέσω της ενημέρωσης και σωστή αστυνόμευση μπορούν να συμβάλλουν στη μείωση των προβλημάτων.
4. Προετοιμασία για ένταξη έργων στο ΕΣΠΑ (Ε.Π. «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013» και ΠΕΠ Κρήτης 2007-2013).

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Πολεοδομικός Σχεδιασμός, οικοδομική στέγαση, σχέση πόλης και περιαστικών – αγροτικών περιοχών

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Καθυστερήσεις στην ένταξη περιοχών σε σχέδιο πόλης (εφαρμογή Γ.Π.Σ.).2. Καθυστερήσεις στην υλοποίηση των εγκεκριμένων πολεοδομικών σχεδίων (πράξεων εφαρμογής).3. Ανεπάρκεια πόρων για την υλοποίηση των προβλεπόμενων υποδομών στις εντός σχεδίου περιοχές.4. Άναρχη δόμηση στις εκτός σχεδίου περιοχές.5. Ανεπαρκής έλεγχος χρήσεων γης.6. Έλλειψη επαρκούς σχεδίου προστασίας ευαίσθητων περιοχών.7. Εντεινόμενη καταστροφή της γεωργικής γης.8. Κυκλοφορικό αδιέξοδο.9. Περιβαλλοντική υποβάθμιση.10. Έλλειψη πολιτικής στέγασης λόγω περιορισμών θεσμικού πλαισίου.11. Δυσλειτουργία θεσμικού πλαισίου, χρονοβόρες διαδικασίες, συγκεντρωτισμός και έλλειψη πόρων. <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Η γεωργική γη συμπίεζεται στα όρια του Δήμου καθώς ασκείται μεγάλη οικιστική πίεση. Ταυτόχρονα αλλάζει και η σύνθεση του πληθυσμού της πόλης που οφείλεται και σ' άλλους παράγοντες (π.χ. μόρφωση, άνοδο επιπέδου, νέες ασχολίες κλπ.).2. Η Βιομηχανική ζώνη από έντονα γεωργική γη τείνει και προωθείται σε καθαρά βιοτεχνική που σημαίνει αλλαγή	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Λειτουργία ως μητροπολιτικός Δήμος.2. Κομβική θέση.3. Αναβάθμιση υφισταμένων υποδομών.4. Αρχαιολογικοί χώροι.5. Εμβέλεια ερευνητικών – πανεπιστημιακών ιδρυμάτων.6. Σχετικά υψηλοί οικονομικοί δείκτες.7. "Ήδη προωθείται η προκήρυξη του ΓΠΣ για επέκτασή του στα Διοικητικά όρια του Δήμου, ενώ ταυτόχρονα γίνεται προσπάθεια για την αύξηση της Βιοτεχνικής ζώνης της περιοχής Φοινικιάς σχεδόν μέχρι τον οικισμό αυτόν.8. Η τακτοποίηση των βιοτεχνικών δραστηριοτήτων προσφέρει οργάνωση στη ζωή των Ηρακλειωτών και προγραμματισμό δραστηριοτήτων. Αποδιώχνει το ανακάτεμα επενδύσεων αναμειγμένων με κατοικία.9. Η επέκταση δε του ΓΠΣ θα οργανώσει και τις περιοχές κατοικίας σε θέσεις προεπιλεγμένες που (έστω κι αν μειώνουν την αγροτική γή) θα διευκολύνουν τους νέους οικιστές για προγραμματισμό στέγασης και αποφυγή νέας γενιάς αυθαιρέτων. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Αξιοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων.2. Δικτύωση.3. Αξιοποίηση τεχνογνωσίας.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

<p>του τοπίου του περιβάλλοντος και των γύρω περιοχών.</p> <p>3. Ιδίως δε το υδάτινο δυναμικό της περιοχής και η ροή του ποταμού προς βορρά με πιθανή μόλυνσή του (υπάρχει και ο βιολογικός δίπλα) θα προκαλέσει προβλήματα στα βόρεια παράλια στον κόλπο του Ηρακλείου.</p>	
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<ol style="list-style-type: none">1. Έλεγχος χρήσεων γης και εκτός σχεδίου δόμησης.2. Τήρηση πολεοδομικών κανονισμών στις εντός σχεδίου περιοχές.3. Υλοποίηση έργων υποδομής.4. Αξιοποίηση των πόρων του ΕΣΠΑ (Ε.Π. «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013» και ΠΕΠ Κρήτης 2007-2013).	

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Αναβάθμιση υποβαθμισμένων περιοχών

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Το Ηράκλειο -λαμβάνοντας υπόψη τις ευρωπαϊκά αποδεκτές παραμέτρους- είναι μια πόλη υποβαθμισμένη, χωρίς πράσινο, χωρίς πλατείες (με την πραγματική έννοια που έχει η λέξη αυτή), χωρίς χώρους περιπάτου, με αναξιοποίητους τους φυσικούς πόρους. Η ειδοποιός διαφορά της «υποβάθμισης» μιας περιοχής μέσα στην πόλη αυτή είναι η έλλειψη café-bar και υπηρεσιών. Έτσι η κοινωνική ζωή εκτυλίσσεται μόνο στο κέντρο της πόλης.2. Αντιδράσεις από ορισμένους κατοίκους που θίγονται κατά την εφαρμογή του σχεδίου πόλης.3. Καθυστερήσεις στις μετατοπίσεις των στύλων της ΔΕΗ.4. Δυσκολίες στην ολοκλήρωση της κατασκευής ή αντικατάστασης των δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης5. Ύπαρξη περιοχών υποβαθμισμένων εντός των ορίων της παλιάς πόλης ή πολύ κοντά σε αυτήν όπως είναι η Αγ. Τριάδα, περιοχή Εφόδου, Ανάληψης, περιοχές γύρω από την οδό Σπιναλόγκας, περιοχή Βίγλας – Πεδιάδος, τα Καμίνια) που χρήζουν ειδικής μελέτης με στόχο την αναβάθμισή τους και την προσέλκυση σε αυτές επιχειρηματιών. <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Η εγκατάλειψη του κέντρου ως περιοχή κατοικίας- τουλάχιστον για τους πιο εύπορους2. Η ανομοιογενής και απότομη ανάπτυξη της περιφέρειας3. Η εξαθλίωση των λεγόμενων	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Πληθυσμός της πόλης δεκτικός (αλλά ανεκπαίδευτος) σε νέες προτάσεις.2. Ενδιαφέρον των πολιτών για τις μεθόδους που προάγουν την ποιότητα ζωής μέσα στην πόλη.3. Υπάρχουν πολλά αιτήματα από τα δημοτικά διαμερίσματα για διανοίξεις και αναπλάσεις σε υποβαθμισμένες περιοχές.4. Οι υποβαθμισμένες περιοχές βρίσκονται σε άμεση συχνά επαφή με το κέντρο της πόλης και το σύνολο των δραστηριοτήτων της, συνεπώς δεν είναι δύσκολη ή αδύνατη η αξιοποίησή της.5. Έχει συναφθεί πρωτόκολλο συνεργασίας του Δήμου με το Τμήμα Κοινωνικών Λειτουργιών του ΤΕΙ Ηρακλείου.6. Σύντομα θα λειτουργήσουν Δημοτικά Ιατρεία στις νοτιοανατολικές και νοτιοδυτικές συνοικίες της πόλης.7. Λειτουργία Γραφείου Κοινωνικών και Υποστηρικτικών Υπηρεσιών του Δήμου στα Καμίνια (Τάλως).8. Κοινωνικές και πολιτιστικές παρεμβάσεις Διαμερισμάτων με τη συνεργασία φορέων της πόλης. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Μελέτες σε εξέλιξη για την αξιοποίηση και ανάδειξη των φυσικών πόρων.2. Μεταφορά υπηρεσιών στις περιοχές αυτές.3. Εκπαίδευση και ενημέρωση των πολιτών με προγράμματα της Ε.Ε για την απόκτηση οικολογικής και κοινωνικής

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

<p>«υποβαθμισμένων» περιοχών της πόλης</p> <p>4. Αρκετές φορές όπου υπάρχει συναίνεση πραγματοποιούνται οι διανοίξεις για την εφαρμογή του σχεδίου πόλης και διαμορφώσεις κοινόχρηστων χώρων πριν τις μετατοπίσεις των στύλων της ΔΕΗ, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος πρόκλησης ατυχήματος.</p> <p>5. Συχνά το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο δεν αφήνει περιθώρια για παροχή κινήτρων στους ιδιοκτήτες των ακινήτων να προβούν σε εργασίες αποκατάστασης των ιδιοκτησιών τους άμεσα και αποτελεσματικά.</p> <p>6. Δεν υπάρχουν χρηματοδοτικά προγράμματα τέτοια σε αριθμό και σε ύψος ώστε να προσελκύσουν νέους επιχειρηματίες.</p> <p>7. Συχνά λείπουν τα φαινόμενα αντιδράσεων – ενστάσεων των ίδιων των κατοίκων σε νέες προτάσεις του Δήμου για αλλαγή του ρυμοτομικού και δημιουργία χώρων πρασίνου και σεβασμό σε κτίρια με αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον.</p> <p>8. Για τη διάνοιξη των δρόμων που βρίσκονται στο παλιό σχέδιο χρειάζονται να προωθηθούν πράξεις αναλογισμού π.χ. Ατσαλένιου, Καμίνια κλπ. Στις περιοχές των νέων επεκτάσεων δεν χρειάζονται πράξεις αναλογισμού μεν αλλά προώθηση των πράξεων εφαρμογής και θέληση διάνοιξης δρόμων και κοινοχρήστων χώρων (χρηματοδότηση κλπ.).</p>	<p>συνείδησης.</p> <p>4. 13 μελέτες αναβάθμισης κοινόχρηστων έχουν ενταχθεί στο Π.Ε.Π Κρήτης για χρηματοδότηση.</p> <p>5. Έργα ανάπλασης εντάσσονται στο Δ' ΚΠΣ.</p> <p>6. Ένα σύνολο μελετών αξιοποιήθηκε στα πλαίσια των κοινοτικών επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΠΕΠ και πιο ειδικά του URBAN και που στόχευε στην ανάπτυξη των περιοχών αυτών. Εν όψει του νέου Κ.Π.Σ. η προσπάθεια αυτή θα συνεχιστεί.</p> <p>7. Στο ήδη υπάρχον πολεοδομικό συγκρότημα της πόλης του Ηρακλείου γίνεται προσπάθεια αναβάθμισης περιοχών (π.χ. Αγ.Τριάδας, Πανανείου κλπ.) και επίσης του πολιτιστικού Κέντρου της παλιάς πόλης (Λιοντάρια, 25^{ης} Αυγούστου κλπ.).</p> <p>8. Ανάγκη έχουν επίσης οι περιοχές της πρώτης γενιάς αυθαιρέτων (προ του '68) που βρίσκονται στο παλιό σχέδιο και έχουν πυκνοδομηθεί με στενούς δρόμους.</p> <p>9. Ευκολότερα αλλά περισσότερη δουλειά χρειάζονται οι περιοχές της 2^{ης} (προ του '77) και τρίτης (προ του '83) γενιάς αυθαιρέτων που εντάχθηκαν στις επεκτάσεις του Ν. 1337/83.</p>
---	--

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

1. Η «γκετοποίηση» της πόλης
2. Η εγκατάλειψη των λεγόμενων «υποβαθμισμένων περιοχών» από τους μόνιμους κατοίκους
3. Η τοποθέτηση υπηρεσιών στις περιοχές αυτές
4. Η αξιοποίηση των φυσικών πόρων των περιοχών αυτών.
5. Έλλειψη υποδομών που εντάσσονται στο σχέδιο πόλης
6. Υποβαθμισμένοι ή ανύπαρκτοι κοινόχρηστοι χώροι
7. Άμεση αναθεώρηση του ρυμοτομικού εντός της παλιάς πόλης και θεσμοθέτηση ειδικών

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

όρων δόμησης σε αυτές τις περιοχές

8. Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας σε αυτές τις περιοχές και δημιουργία κινήτρων έτσι ώστε να δημιουργηθούν συνθήκες για μια ποιοτική διαβίωση των κατοίκων που ήδη διαμένουν εκεί ή δραστηριοποιούνται επαγγελματικά.
9. Αξιοποίηση πόρων από το Ε.Π. «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013» και το ΠΕΠ Κρήτης 2007-2013.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Υπαίθριοι Κοινόχρηστοι Χώροι, Αστικό και Περιαστικό Πράσινο

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Πολλά δέντρα που έχουν φυτευτεί στα πεζοδρόμια από τους ιδιώτες δεν αποτελούν το κατάλληλο είδος και δεν είναι φυτεμένα στην κατάλληλη θέση με αποτέλεσμα να δημιουργούν προβλήματα κυκλοφορίας των πεζών, των αναπήρων, κλπ.2. Επίσης κάποια από αυτά τα δέντρα δημιουργούν προβλήματα με το ριζικό τους σύστημα επειδή δεν είναι κατάλληλα για φύτευση σε πεζοδρόμια.3. Δεν υπάρχουν σε όλες τις περιοχές της πόλης του Ηρακλείου χώροι πρασίνου (πάρκα, παιδικές χαρές, παρτέρια), επειδή στις περιοχές που υπάρχει σχέδιο πόλεως, αυτό δεν έχει υλοποιηθεί, ειδικά όσον αφορά την απόδοση των προβλεπόμενων κοινόχρηστων χώρων και τη διάνοιξη δρόμων.4. Υπάρχουν μεγάλες περιοχές που έχουν οικοδομηθεί αυθαίρετα χωρίς πρόβλεψη για κοινόχρηστους χώρους.5. Επειδή το ισοζύγιο του διαθέσιμου νερού στο Ηράκλειο είναι εύθραυστο, η υπηρεσία πρασίνου προσπαθεί η απαιτούμενη ποσότητα νερού για τις φυτεύσεις που υλοποιεί βάσει των μελετών της να είναι η ελάχιστη δυνατή. <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Κίνδυνος υφίσταται από την πιθανότητα κάποια χρονιά οι ετήσιες βροχοπτώσεις να είναι ιδιαίτερα χαμηλές και το Ηράκλειο να αντιμετωπίσει πρόβλημα υδροδότησης. Στην περίπτωση αυτή θα δοθεί προτεραιότητα στην ύδρευση και θα υπάρξει κίνδυνος για το πράσινο.	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Οι καιρικές συνθήκες είναι ευνοϊκές για την ανάπτυξη της χλωρίδας στην περιοχή του Δήμου Ηρακλείου.2. Οι κάτοικοι και οι φορείς της πόλης μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά στη διατήρηση του πρασίνου, αν ευαισθητοποιηθούν. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Οι χρηματοδοτήσεις από περιφερειακά και ευρωπαϊκά προγράμματα2. Οι χώροι πρασίνου έχουν αυξηθεί πάρα πολύ τα πέντε τελευταία χρόνια και σύμφωνα με τις εξαγγελίες του Δημάρχου για το «Πράσινο Ηράκλειο», την επόμενη πενταετία αναμένεται η εφαρμογή του σχεδίου πόλεως σε όλες τις περιοχές και κατά συνέπεια η απόδοση των κοινόχρηστων χώρων λόγω της διάνοιξης σημαντικών δρόμων. Αυτό είναι μια ευκαιρία για να αναπτυχθεί το πράσινο στην πόλη του Ηρακλείου στα επιθυμητά επίπεδα.

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

1. Η μείωση της στάθμης του υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα εξαιτίας της υπεράντλησης και των μειωμένων βροχών, θα πλήξει πρωτίστως τα πηγάδια άρδευσης, τα οποία εκ των πραγμάτων δεν αποτελούν την λύση σε περίοδο κρίσης.
2. Η αξιοποίηση των λυμάτων του βιολογικού καθαρισμού ως νερό άρδευσης θα δώσει σημαντικές ποσότητες πόσιμου νερού στην πόλη και θα μειώσει τον κίνδυνο σε περίοδο κρίσεως.
3. Στα πλαίσια του πολεοδομικού σχεδιασμού της πόλης του Ηρακλείου (νέες διανοίξεις, αναπλάσεις οδών, δημιουργία νέων κοινόχρηστων χώρων), θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη η ένταξη του πρασίνου με την εκπόνηση αντίστοιχων μελετών.
4. Αξιοποίηση του οικοπέδου Λυδάκη

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Οδοποιία

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Δημιουργία των δρόμων κατόπιν ανοικοδόμησης.2. Έλλειψη μακροπρόθεσμων στόχων και στρατηγικών αποφάσεων για τη δημιουργία νέων αρτηριών ή την αξιοποίηση των παλαιών.3. Δύσβατοι δρόμοι με κακοτεχνίες που απειλούν τη ζωή των πολιτών. <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Αδιαβροχοποίηση του εδάφους- Έλλειψη πρασίνου με όλες τις συνέπειες που το φαινόμενο αυτό αποφέρει στην ποιότητα ζωής, στη δημόσια υγεία, στην αισθητική και τη λειτουργικότητα της πόλης.2. Ελλείψει προβλέψεων για την ανάπτυξη (πληθυσμιακή, κοινωνικοπολιτική) της πόλης, οποιαδήποτε εφαρμογή μελέτης κατά την ολοκλήρωσή της κρίνεται ανεπαρκής.	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Πληθυσμός της πόλης δεκτικός σε νέες προτάσεις.2. Ενδιαφέρον των πολιτών για τις μεθόδους που προάγουν την ποιότητα ζωής. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Χρηματοδοτήσεις από τα ΚΠΣ.2. Μελέτες σε εξέλιξη.
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<ol style="list-style-type: none">1. Η αύξηση των ατυχημάτων λόγω της επικινδυνότητας των δρόμων και η άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού.2. Η κυκλοφοριακή συμφόρηση.3. Οι πλημμύρες που προκαλούνται λόγω της αδιαβροχοποίησης του εδάφους.4. Αύξηση των πεζοδρομήσεων5. Δημιουργία ποδηλατοδρόμων6. Παρεμβάσεις για τη μείωση των ατυχημάτων- διόρθωση των κακοτεχνιών .7. Επαρκής σήμανση και συντήρηση των δρόμων.8. Δημιουργία νέων Αρτηριών για την αποσυμφόρηση του κέντρου της πόλης.	

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Τοπική κυκλοφορία, Μεταφορές και Στάθμευση

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Έλλειψη θέσεων στάθμευσης στο κέντρο και περιμετρικά του κέντρου της πόλης προκειμένου ο πολίτης να σταθμεύει το αυτοκίνητο και χρησιμοποιώντας την αστική συγκοινωνία να εξυπηρετείται στον κεντρικό δακτύλιο.2. Έλλειψη θέσεων στάθμευσης συγκριτικά με τον αριθμό των οχημάτων που υπάρχουν.3. Αδυναμία των πεζών να κυκλοφορήσουν στο κέντρο της πόλης.4. Ανεπαρκές σύστημα αστικής συγκοινωνίας5. Απουσία στοχευμένης και κυκλοφοριακής μελέτης.6. Υπάρχον ιστός με μορφή λαβυρίνθου-ανεπαρκής για την κυκλοφορία στο κέντρο της πόλης με αυτοκίνητα. Η δημιουργία των δρόμων θεωρείται απλώς συνέπεια της ανοικοδόμησης.7. Λεωφορεία-Φυσαρμόνικες κυκλοφορούν ακόμα στο κέντρο της πόλης8. Η ασυνείδητη οικονομικά ασύμφορη και επιβλαβής για την υγεία χρήση του αυτοκινήτου9. Τροφοδοσία καταστημάτων10. Έλλειψη περιφερειακών πάρκινγκ11. Κυκλοφοριακή συμφόρηση που δημιουργείται για όλους τους παραπάνω λόγους12. Η δημιουργία πεζοδρόμων με αποτέλεσμα να μειώνονται οι οδοί κυκλοφορίας και να αυξάνεται η κίνηση περιφερειακά.13. Έλλειψη μακροπρόθεσμων στόχων και στρατηγικών αποφάσεων για την εξοικονόμηση ενέργειας.14. Απουσία υπογείων σταθμών για την	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Πληθυσμός της πόλης δεκτικός σε νέες προτάσεις.2. Ενδιαφέρον των πολιτών για τις μεθόδους που προάγουν την ποιότητα ζωής.3. Έχει εγκριθεί και θα ξεκινήσει σύντομα η υλοποίηση του προγράμματος ADPersonam Project (Intelligent Energy-Europe), στο οποίο συμμετέχει ο Δήμος, με το ΚΤΕΛ Ηρακλείου, για την υλοποίηση άϋλων ενεργειών (μελέτες, δράσεις διάχυσης-ευαισθητοποίησης), με στόχο την ενίσχυση της χρήσης των αστικών συγκοινωνιών.4. Ο Δήμος μαζί με τους Δήμους Γαζίου και Ν. Αλικαρνασσού έχει υποβάλει πρόταση στο πρόγραμμα ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ (ΚΕΔΚΕ). <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Χρηματοδοτήσεις από το ΕΣΠΑ2. Μελέτες σε εξέλιξη (Δημιουργία νέων χώρων στάθμευσης εκ των οποίων κάποιοι είναι υπόγειοι, χρήση minibus) με σεβασμό στο περιβάλλον.3. Λειτουργία ως περιφερειακών πάρκινγκ για Ι.Χ., στο λιμάνι και στο οικόπεδο Λυδάκη και αφετηρία των Mini-Bus από εκεί, προς το κέντρο της πόλης.4. Εκπαίδευση και ενημέρωση των πολιτών με προγράμματα της Ε.Ε για την απόκτηση οικολογικής και κοινωνικής συνείδησης.5. Δημιουργία ποδηλατοδρόμων στην Λεωφ. Κνωσού και στην παραλιακή οδό.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

<p>αναβάθμιση της ποιότητας της ζωής μέσα στον ιστό της πόλης.</p> <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Αύξηση των επικίνδυνων ρύπων με συνέπειες στη δημόσια υγεία2. Ελλείπει προβλέψεων για την ανάπτυξη (πληθυσμιακή, κοινωνικοπολιτική) της πόλης, οποιαδήποτε εφαρμογή μελέτης κατά την ολοκλήρωσή της κρίνεται ανεπαρκής.3. Πληθυσμός της πόλης συνηθισμένος στη χρήση του αυτοκινήτου για παραμικρές μετακινήσεις4. Αύξηση της επικινδυνότητας κατά την κυκλοφορία στους δρόμους για πεζούς και οδηγούς.5. Υποβάθμιση της ποιότητας ζωής, αφού ένα μεγάλο μέρος της ημέρας σπαταλείται άσκοπα στους ανεπαρκείς δρόμους της πόλης.6. Αισθητική και λειτουργική υποβάθμιση για την πόλη7. Ελλείπει προβλέψεων για την ανάπτυξη (πληθυσμιακή, κοινωνικοπολιτική) της πόλης, οποιαδήποτε εφαρμογή μελέτης κατά την ολοκλήρωσή της κρίνεται ανεπαρκής.8. Αισχροκέρδεια ιδιωτών που προσφέρουν θέσεις στάθμευσης.9. Καταπάτηση της πολιτιστικής κληρονομιάς (συχνά παρατηρείται στο κέντρο της πόλης η κατεδάφιση κτιρίων που έχουν ανακηρυχθεί ή είναι προτεινόμενα, προκειμένου να διατεθούν ως χώροι στάθμευσης).	
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<ol style="list-style-type: none">1. Η αύξηση των επικίνδυνων ρύπων λόγω της ασύδοτης χρήσης των ιδιωτικών οχημάτων, επιβαρύνει το περιβάλλον.2. Η κυκλοφοριακή συμφόρηση.3. Η φθίνουσα ποιότητα ζωής των πολιτών.4. Δημιουργία υπογείων χώρων στάθμευσης και ποδηλατοδρόμων.	

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

5. Η κυκλοφοριακή συμφόρηση λόγω της έλλειψης ουσιαστικής κυκλοφοριακής ρύθμισης.
6. Συνδυασμός περιφερειακών πάρκινγκ και mini bus.
7. Παρεμβάσεις για τη μείωση των ατυχημάτων.
8. Απομάκρυνση κάδων απορριμμάτων από φωτεινούς σηματοδότες, σταυροδρόμια, δίπλα σε ράμπες αναπήρων καθώς και σε οδούς αυξημένης κυκλοφορίας.
9. Γραμμογράφηση σε όλο το κέντρο του Ηρακλείου με ιδιαίτερη βαρύτητα στις διαβάσεις πεζών (καθώς οι πεζοί διασχίζουν ανεξέλεγκτα τους δρόμους).
10. Αλλαγή ωραρίου τροφοδοσίας καταστημάτων.
11. Ο περιορισμός της κυκλοφορίας των αυτοκινήτων-τουλάχιστον στο κέντρο της πόλης με τη χρήση των minibuses και των ποδηλάτων.
12. Η εκπαίδευση των πολιτών για τη χρήση των νέων μέσων μεταφοράς (mini bus, ποδήλατα).

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Θεματικός τομέας : Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Προσχολική ηλικία

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">Δεν επαρκούν οι υπάρχοντες Παιδικοί Σταθμοί για την κάλυψη των αναγκών της πόλης. Θα έπρεπε σε κάθε συνοικία να λειτουργεί τουλάχιστον ένας (1) Παιδικός Σταθμός ενώ σε κάποιες πυκνοκατοικημένες και αναπτυσσόμενες περιοχές περισσότεροι από δύο (2).Στα Δημοτικά διαμερίσματα δεν υπάρχει κανένας Παιδικός Σταθμός, επομένως απαιτείται η λειτουργία τουλάχιστον ενός (1) σε κάθε Δημοτικό Διαμέρισμα.Όσον αφορά, το Α' Κέντρο Ολοκληρωμένης Φροντίδας (γιαΑμΕΑ) θα πρέπει να δημιουργηθούν και άλλα σε περισσότερες συνοικίες, διότι το ένα που υπάρχει είναι δυναμικότητας 10 παιδιών και δεν επαρκεί να καλύψει τις ανάγκες του Δήμου.Το Κέντρο Φροντίδας Οικογένειας θα πρέπει να επανδρωθεί με περισσότερο εξειδικευμένο προσωπικό για να καλύψει τις ανάγκες όλων των ΚΕ.Π.Α. του Δήμου Ηρακλείου και των ευπαθών ομάδων. <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ol style="list-style-type: none">Η ραγδαία ανάπτυξη των περιοχών της πόλης του Ηρακλείου μεγαλώνει την ανάγκη των πολιτών για παραπάνω Παιδικούς Σταθμούς που ο Δ.Ο.Π.Α.Ε.Η., με την υπάρχουσα υποδομή, δεν έχει τη δυνατότητα να καλύψει τις ανάγκες αυτές.Το 2010 θα σταματήσει η επιχορήγηση από το Υπουργείο Υγείας που αφορά στη μισθοδοσία του προσωπικού και την	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">Το προσωπικό που υπηρετεί ήδη στους Παιδικούς Σταθμούς είναι πλήρως καταρτισμένο και έμπειρο. Επιμορφώνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα με την παρακολούθηση ειδικών εκπαιδευτικών σεμιναρίων που διοργανώνει ο Δ.Ο.Π.Α.Ε.Η.. Ως εκ τούτου η δημιουργία και λειτουργία νέων Παιδικών Σταθμών, είναι εφικτή.Ο Δ.Ο.Π.Α.Ε.Η. έχει τη δυνατότητα και συνεργάζεται με τους Συλλόγους Γονέων & Κηδεμόνων των φιλοξενούμενων παιδιών και η συνεργασία αυτή αποφέρει αρκετά οφέλη. Ενδεικτικά αναφέρουμε: εποπτικό υλικό, διοργανώσεις εορταστικών εκδηλώσεων, καλοπισμό αύλιων χώρων, εκπαιδευτικών εκδρομών κλπ..Ο Δήμος Ηρακλείου εκτός των 12 παιδικών σταθμών, έχει συστήσει τον «Ειδικό Παιδικό Σταθμό» που φιλοξενεί παιδιά με ειδικές ανάγκες και είναι μοναδικός σε όλη την Κρήτη. Στεγάζεται στην Μάχης Κρήτης και είναι ενταγμένος στο URBAN για τρία χρόνια. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ol style="list-style-type: none">Χρηματοδοτήσεις από Ευρωπαϊκά Προγράμματα για την ίδρυση περισσότερων Παιδικών Σταθμών και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.Πρόθεση του Δήμου είναι να στηρίξει την περαιτέρω λειτουργία του «Ειδικού Παιδικού Σταθμού» όταν λήξουν τα τρία χρόνια, με την οικονομική κρατική

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

τροφοδοσία των σταθμών.	αρωγή προκειμένου να λειτουργήσει σε μόνιμη βάση.
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<ol style="list-style-type: none">1. Ίδρυση παιδικών σταθμών, υπό την προϋπόθεση να μπορούν να συντηρηθούν, στα τοπικά διαμερίσματα και τουλάχιστον ενός ακόμα Κέντρου Ολοκληρωμένης Φροντίδας (για ΑμΕΑ).2. Ίδρυση βρεφικών τμημάτων, με τις απαραίτητες προϋποθέσεις (π.χ. επαρκής στελέχωση και απαιτούμενος ειδικός εξοπλισμός).3. Εξεύρεση νέων πόρων.	

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Τρίτη ηλικία

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Η ηλικιακή αυτή ομάδα έχει αυξημένες ανάγκες υπηρεσίας υγείας και πρόνοιας.2. Υψηλό ποσοστό φαινόμενων εγκατάλειψης και ανέχειας στην 3^η ηλικία.3. Ανεπαρκείς δομές παροχής υπηρεσιών για την τρίτη ηλικία, κυρίως για τα άτομα που δεν είναι αυτοϋπηρετούμενα.4. Ανυπαρξία δομής 24ωρης φροντίδας τόσο σε περιστασιακή βάση με τη μορφή ξενώνα ηλικιωμένων όσο και σε μόνιμη βάση με την μορφή οίκων ευγηρίας <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης με αποτέλεσμα την αύξηση του ποσοστού των ατόμων της 3ης ηλικίας στον συνολικό πληθυσμό.	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Η επιτυχημένη λειτουργία των ΚΑΠΗ αποτελεί παράδειγμα της αποδοχής από τους πολίτες ενός θεσμού που καλύπτει μέρος των αναγκών αυτής της ηλικιακής ομάδας.2. Η αυξημένη ζήτηση παροχής ημερήσιας φροντίδας μας προϋδεάζει για την ανάγκη λειτουργίας τέτοιων δομών.3. Δημιουργία αίθουσας 3^{ης} ηλικίας στο νέο πολιτιστικό κέντρο του Δήμου. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Πολιτικές Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας.2. Προγράμματα χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<ol style="list-style-type: none">1. Η επιβάρυνση τόσο των υπηρεσιών Υγείας (π.χ. Νοσοκομεία), όσο και των οικογενειών (φροντιστές ηλικιωμένων), από τις ελλειπείς δομές παροχής υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας.2. Η ποιότητα ζωής των ατόμων της τρίτης ηλικίας, ως δείκτης κοινωνικής ευαισθησίας της πολιτείας και επιπέδου πολιτισμού της Κοινωνίας.3. Η δημιουργία δομής 24^{ης} φροντίδας	

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Υγεία

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <p>Δεν υπάρχει συμμετοχή από την πλευρά του Δήμου Ηρακλείου σε θέματα αμιγώς υγείας.</p> <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p>	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Τα θέματα υγείας καλύπτονται από τα δύο μεγάλα δημόσια Νοσοκομεία και τις ιδιωτικές κλινικές.2. Ο Δήμος συμμετέχει έμμεσα σε θέματα υγείας μέσω των τμημάτων ή γραφείων κοινωνικών παροχών όπως το ΚΕΣΑΝ, το Κέντρο Φροντίδας Οικογένειας το Γραφείο Κοινωνικών Υποστηρικτικών Παροχών κλπ. προσφέροντας υπηρεσίες σε ειδικές ομάδες (π.χ. βοήθεια στο σπίτι σε ηλικιωμένους) <p><u>Ευκαιρίες</u></p>
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<ol style="list-style-type: none">1. Ανάγκη για πρωτοβουλίες από την πλευρά του δήμου στο χώρο της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας	

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Κοινωνική μέριμνα και ενσωμάτωση ειδικών ομάδων, Πρόληψη Παραβατικότητας

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p>	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Ο Δήμος συμμετέχει στον τομέα της κοινωνικής μέριμνας, είτε μέσω των αρμοδίων τμημάτων του, όπως το ΚΕΣΑΝ, το Κέντρο Φροντίδας Οικογένειας είτε μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων στα οποία υπάγεται το Γραφείο Κοινωνικών Υποστηρικτικών Παροχών το Βοήθεια στο Σπίτι κλπ.). Ωφελοούμενοι είναι ειδικές ομάδες, (μετανάστες, τοξικομανείς, μονογονεϊκές οικογένειες, αποφυλακισμένοι, άστεγοι, τσιγγάνοι ΑμεΑ, κακοποιημένες γυναίκες, κλπ.2. Στην ευρύτερη περιοχή υπάρχουν επίσης η Πρόνοια, και πλήθος εθελοντικών κοινωνικών οργανώσεων με τις οποίες συνεργάζεται ο Δήμος.
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<ol style="list-style-type: none">1. Αξιοποίηση του Τοπικού Συμβουλίου Παραβατικότητας (έχει ήδη υλοποιήσει δράσεις)2. Ολοκλήρωση- επέκταση του Αστικού Προγράμματος ανάπτυξης της παλιάς πόλης.3. Κοινωνική ενσωμάτωση μεταναστών	

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Πολιτιστικές Δομές και Δραστηριότητες

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <p>1. Δυστυχώς λείπει ακόμη η αναγκαία υποδομή για δραστηριότητες πολιτιστικού χαρακτήρα, λείπουν οι αίθουσες για εκθέσεις, για θεατρικές παραστάσεις, η Δημοτική πινακοθήκη υπολείπεται.</p> <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <p>1. Πολλές φορές η βούληση και η διάθεση του Δήμου για τη δημιουργία χώρων πολιτισμού εμποδίζεται από τις εσωτερικές γραφειοκρατικές διαδικασίες/ αδειοδοτήσεις/ εγκρίσεις των εμπλεκόμενων υπηρεσιών με αποτέλεσμα πολλές φορές να υπάρχει κίνδυνος μη απορρόφησης κονδυλίων.</p>	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <p>1. Ο Δήμος Ηρακλείου έχει τη δυνατότητα να προσφέρει «πολιτισμό», αφού στο χώρο του δραστηριοποιούνται πολλοί σύλλογοι καλλιτεχνικοί και πολιτιστικοί, εικαστικές ομάδες συνεπώς υπάρχει η ανάγκη έκφρασης από τη μια και από την άλλη πλευρά μπορούν να διαμορφωθούν ειδικοί χώροι για να καλύψουν αυτή την ανάγκη όπως είναι για παράδειγμα οι πύλες και οι στοές του ενετικού περιβόλου, τα νεώρια, ο Κούλες κλπ.</p> <p>2. Υπάρχει πληθώρα εκδηλώσεων τόσο από τους Πολιτιστικούς Συλλόγους όσο και από τον Δήμο Ηρακλείου ο οποίος έχει καθιερώσει συνέδρια και εκδηλώσεις δια των αρμοδίων τμημάτων του, με διεθνή εμβέλεια και αναγνώριση, όπως το 1^ο Παγκόσμιο Φιλοσοφικό Συνέδριο: «Ηθική και Πολιτική».</p> <p>3. Δημιουργία νέων υποδομών όπως το Πολιτιστικό Κέντρο, η ίδρυση Αστικής μη-Κερδοσκοπικής Εταιρείας Κρήτη και Κινηματογράφος (η οποία έχει στόχο την διοργάνωση του ετήσιου Διεθνούς Φεστιβάλ Κινηματογράφου, κλπ.)</p> <p>4. Το πολιτιστικό και καλλιτεχνικό πρόγραμμα του Δήμου.</p> <p>5. Έχουν οργανωθεί εκθέσεις για μεγάλους Κρητικούς όπως ο Δομνίκος Θεοτοκόπουλος, ο Νίκος Καζαντζάκης κ.α.</p> <p>6. Ο Δήμος με μελέτες που εκπονεί και που καλύπτει χρηματοδοτικά με δικούς του πόρους αξιοποιεί χώρους για πολιτιστικές χρήσεις και πρόκειται να εντάξει τα έργα αυτά σε διάφορα χρηματοδοτικά προγράμματα.</p> <p>7. Δυνατότητα ηλεκτρονικής περιήγησης στην ιστορία και τον πολιτισμό της πόλης μέσω του Portal του Δήμου.</p>

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

	Ευκαιρίες 1. Αξιοποίηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων (ΠΕΠ 2007-2013) που αφορούν πολιτιστικές δράσεις και υποδομές (όπως έγινε για παράδειγμα με τη δημιουργία του θερινού δημοτικού κινηματογράφου στη χαμηλή πλατεία Βηθλεέμ).
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
1. Εκπόνηση και έγκριση μελετών που ως στόχο θα έχουν την αξιοποίηση ήδη υπαρχόντων χώρων για χρήση πολιτισμού ή τη δημιουργία νέων έτσι ώστε να είναι ώριμες για το 4 ^ο Κ.Π.Σ. 2. Ολοκλήρωση εργασιών στη Βικελαία Βιβλιοθήκη και το Πολιτιστικό Κέντρο. 3. Προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς. 4. Εξεύρεση πόρων για τη συντήρηση, ανάδειξη και αξιοποίηση μνημείων.	

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Ανάπτυξη Αθλητικών Υπηρεσιών στο Δήμο Ηρακλείου

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Έλλειψη δικτύου αθλητικών υποδομών στο Δήμο και Δημοτικά διαμερίσματα τα οποία καλύπτουν όλο το εύρος αθλητικών υπηρεσιών και αθλημάτων.2. Χρονοβόρες διαδικασίες προσλήψεις εξειδικευμένου προσωπικού για τις ανάγκες οργάνωσης και υλοποίησης των προγραμμάτων άθλησης.3. Έλλειψη αθλητικής συνείδησης των Δημοτών σε σχέση με την Φυσική Αγωγή την Άσκηση και Υγεία.4. Έλλειψη ελεύθερου χρόνου των δημοτών ο οποίος μπορεί να αξιοποιηθεί στα πλαίσια αθλητικών υπηρεσιών.5. Έλλειψη οργανωμένων δομών διοίκησης και διαχείρισης αθλητικών χώρων.6. Μικρές έως καθόλου οικονομικές επιχορηγήσεις από την Πολιτεία για την λειτουργία και συντήρηση των αθλητικών χώρων του Δήμου.7. Αδυναμία εφαρμογής αθλητικών υπηρεσιών σε όλη την διάρκεια του χρόνου χωρίς διακοπές.8. Υψηλά ποσοστά δημοτών οι οποίοι δεν έχουν πρόσβαση σε αθλητικές υπηρεσίες λόγω κόστους ή λιγοστού χρόνου.9. Χαμηλό επίπεδο ποιότητας και περιεχομένου αθλητικών υπηρεσιών στον σχολικό και δημοτικό αθλητισμό.10. Χαμηλό επίπεδο επιμόρφωσης και δια του βίου εκπαίδευσης σε θέματα υπηρεσιών αθλητισμού σε εξειδικευμένο προσωπικό.11. Χαμηλά έσοδα από εμπορικές ή άλλες ενέργειες για τον αθλητισμό.12. Υψηλό κόστος λειτουργίας των υφιστάμενων και των νέων χώρων	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Αξιοποίηση υφιστάμενων αθλητικών χώρων - σε επίπεδο διαχείρισης και λειτουργίας - από τον Οργανισμό προς όφελος των Δημοτών.2. Δυνατότητα ολοκλήρωσης νέων αθλητικών υποδομών την επόμενη τριετία.3. Υψηλά ποσοστά δημοτών ενδιαφέρονται για ποιοτικές υπηρεσίες αθλητισμού.4. Ανάπτυξη δικτύου ενημέρωσης και ευαισθητοποίηση των δημοτών για τον αθλητισμό.5. Δυνατότητες συνεργασίας με φορείς που καλλιεργούν τον αθλητισμό στο Δήμο.6. Δυνατότητα ανάπτυξης του εσωτερικού και διεθνή Αθλητικού Τουρισμού στον Δήμο7. Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας σε διαφορετικούς τομείς απασχόλησης.8. Αναβάθμιση ποιότητας και περιεχομένου των αθλητικών υπηρεσιών του Δήμου.9. Μεγάλος πληθυσμός που ζει στον Δήμο.10. Δυνατότητα κατασκευής δύο κολυμβητριών σε δύο ξεχωριστές ιδιοκτησίες του Δήμου Ηρακλείου.11. Δυνατότητα κατασκευής νέου κλειστού αθλητικού πολυχώρου σε οικόπεδο ιδιοκτησίας του Δήμου Ηρακλείου.12. Δυνατότητα ανάπτυξης ενός ευέλικτου συστήματος διοίκησης και λειτουργία των υφιστάμενων και νέων αθλητικών υποδομών του Δήμου. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Αξιοποίηση οικονομικών πόρων από την

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

<p>άθλησης.</p> <p>13. Έλλειψη ακινήτων για την κατασκευή αθλητικών εγκαταστάσεων.</p> <p>14. Ανεπαρκής κατανομή των αθλητικών εγκαταστάσεων στο Δήμο Ηρακλείου και τα Δημοτικά Διαμερίσματα του. Δεν καλύπτονται επαρκώς αθλήματα κλασσικού αθλητισμού.</p> <p>15. Έλλειψη κλειστών εγκαταστάσεων μαζικού αθλητισμού στα δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου Ηρακλείου.</p> <p>16. Έλλειψη εγκαταστάσεων κλειστών ή ανοιχτών κολυμβητηρίων.</p> <p>17. Ελλιπής χρηματοδότηση υπουργείου αθλητισμού για κατασκευή νέων αθλητικών εγκαταστάσεων.</p> <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <p>1. Ανύπαρκτη ή πολύ μικρή χρηματοδότηση της λειτουργίας και συντήρησης των αθλητικών υποδομών του Δήμου.</p> <p>2. Ασυνέπεια της Πολιτείας σε θέματα χρηματοδοτήσεων για την οργάνωση και λειτουργία αθλητικών υπηρεσιών.</p> <p>3. Απένταξη αθλητικών χώρων από το τεχνικό πρόγραμμα της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού.</p> <p>4. Συνεχής αύξηση του λειτουργικού κόστους των αθλητικών υποδομών.</p> <p>5. Πολιτικές απασχόλησης σε εξειδικευμένους τομείς απασχόλησης που σχετίζονται με τις αθλητικές υπηρεσίες.</p> <p>6. Έλλειψη Ανώτατου Επιστημονικού φορέα (Τμήμα Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού) στην περιοχή το οποίο θα συνέβαλε σημαντικά στην αναβάθμιση του αθλητισμού.</p> <p>7. Καθυστερήση στην επιλογή και απασχόληση εξειδικευμένου προσωπικού με εποχικό χαρακτήρα για τις ανάγκες των αθλητικών υπηρεσιών του Δήμου.</p> <p>8. Μικρή και ελλιπής επιμόρφωση εξειδικευμένου προσωπικού για τις αθλητικές υπηρεσίες του Δήμου.</p>	<p>συμμετοχή των δημοτών σε αθλητικές υπηρεσίες στα πλαίσια της κοινωνικής πολιτικής.</p> <p>2. Αξιοποίηση προγραμμάτων άθλησης από το "Πρόγραμμα αθλητισμός για Όλους" της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού.</p> <p>3. Εφαρμογές νέα τεχνολογία (βιοκλιματισμός – εναλλακτικές πηγές ενέργειας) για μείωση του κόστους λειτουργίας των αθλητικών χώρων στο Δήμο Ηρακλείου.</p> <p>4. Απορρόφηση οικονομικών πόρων από προγράμματα που σχετίζονται με τον αθλητικό τουρισμό για την υλοποίηση αθλητικών υποδομών στον Δήμο.</p> <p>5. Απορρόφηση εργατικού δυναμικού από προγράμματα του Ο.Α.Ε.Δ.</p> <p>6. Συνεργασία με τοπικούς και εθνικούς φορείς ανάπτυξης του αθλητισμού σε θέματα αξιοποίησης των υφιστάμενων και νέων αθλητικών υποδομών του Δήμου.</p> <p>7. Ένταξη των αθλητικών υπηρεσιών σε προγράμματα χρηματοδότησης των πακέτων στήριξης από την Ευρωπαϊκή Ένωση.</p>
---	---

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

1. Αυξανόμενη ανάγκη άθλησης από τους πολίτες σε υψηλού επιπέδου αθλητικές εγκαταστάσεις.
2. Χαμηλό επίπεδο παροχής αθλητικών υπηρεσιών προς όλες τις ηλικιακές και κοινωνικές ομάδες των πολιτών.
3. Έλλειψη αθλητικών υποδομών .
4. Διαχείριση και λειτουργία αθλητικών υποδομών σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα.
5. Αξιοποίηση αθλητικών υποδομών στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου.
6. Κάλυψη αναγκών των πολιτών σε θέματα αθλητικών υπηρεσιών.
7. Συνεργασία με τοπικούς, εθνικούς και διεθνείς φορείς ανάπτυξης του αθλητισμού.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Θεματικός τομέας : Τοπική Οικονομία και Απασχόληση

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Απασχόληση, Ανεργία και Επαγγελματική Κατάρτιση

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Περαιτέρω ανάπτυξη μεγάλων επιχειρήσεων σε βάρος των ΜΜΕ.2. Έλλειψη μηχανισμών ενσωμάτωσης γνώσης και πρακτικών. <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Το μεγάλο ποσοστό ανεργίας στο Δήμο (πολύ μεγαλύτερο από ότι σε επίπεδο Νομαρχίας, Περιφέρειας και Χώρας).2. Οι χαμηλές επαγγελματικές δεξιότητες στο ανθρώπινο δυναμικό αλλά και οι μη πιστοποιημένες, δημιουργούν δυσκολίες και αποκλεισμούς στην εργασιακή ένταξη ομάδων πληθυσμού.	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Η προσέλκυση νέων οικιστών.2. Το Δ' ΚΠΣ και ο εθνικός προγραμματισμός θα αποτελέσουν μία ακόμη ευκαιρία, για την τοπική ανάπτυξη της πόλης.3. Η γειτνίαση με τους μεγάλους κόμβους μεταφορών (Λιμάνι, Αεροδρόμιο, ΒΟΑΚ). <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Το αρκετά υψηλό μορφωτικό επίπεδο των ανέργων, δίνει την ευκαιρία για εξειδικευμένη απασχόληση.2. Η συνεχιζόμενη εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση των απασχολούμενων και ανέργων, πρέπει στοχευμένα να επιλεγούν σε κλάδους που μπορούν να αναπτυχθούν στο ανταγωνιστικό πλαίσιο της αγοράς (π.χ. πράσινα επαγγέλματα).3. Η ανάπτυξη των υπηρεσιών προς τον πολίτη παραμένει ένας τομέας με πολλά περιθώρια ανάπτυξης και δημιουργία εξειδικευμένων θέσεων εργασίας, ιδιαίτερα σε τομείς που η ιδιωτική πρωτοβουλία έχει χαμηλή παρέμβαση και είναι τομείς της λεγόμενης «κοινωνικής οικονομίας».4. Η βελτίωση των δεξιοτήτων μέσω των προσφερόμενων προγραμμάτων και δυνατοτήτων των νέων τεχνολογιών.5. Οι ευέλικτες μορφές απασχόλησης.6. Η βελτίωση των κοινωνικών υποδομών

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

	<p>που διευκολύνουν τις γυναίκες.</p> <p>7. Οι συντονισμένες προσπάθειες του εθνικού στρατηγικού σχεδιασμού συμβάλλουν στην προώθηση της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού και τη μετάβαση σε ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης των ανέργων.</p>
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<p>1. Συντονισμένη λειτουργία δομών κατάρτισης, δια βίου μάθησης και προώθησης της</p> <p>2. απασχόλησης</p> <p>3. Στοχευμένες δράσεις αντιμετώπισης της ανεργίας των γυναικών</p>	

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Στήριξη της Επιχειρηματικότητας

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Περαιτέρω ανάπτυξη μεγάλων επιχειρήσεων σε βάρος των ΜΜΕ2. Έλλειψη μηχανισμών ενσωμάτωσης γνώσης και πρακτικών3. Για πολλά ζητήματα της τοπικής οικονομίας οι αποφάσεις για βιώσιμη οικονομία τοπικής κλίμακας λαμβάνονται σε επίπεδα εκτός Δήμου <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Η χωρίς στρατηγική και οργανωμένο σχέδιο δημιουργία μικρών-ατομικών επιχειρήσεων, με σκοπό την αποφυγή της ανεργίας, δημιουργεί προβλήματα αυξημένου ρίσκου και μη βιώσιμες μονάδες	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Η προσέλκυση νέων οικιστών.2. Οι δυνατότητες και τα πλεονεκτήματα που η πόλη διαθέτει για μια οικονομία σε τοπικό επίπεδο βιώσιμη και αναπτυσσόμενη στηρίζονται στη γεωγραφική - χωροταξική θέση της πόλης και στην υψηλού βαθμού πολεοδομική της συγκρότηση και ανάπτυξη.3. Τα περιθώρια βιώσιμης ανάπτυξης στηρίζονται στην αξιολόγηση, ανάδειξη και αξιοποίηση των δυναμικών κλάδων της τοπικής οικονομίας, ιδιαίτερα των Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ) που διαμορφώνονται ως δυναμικός τομέας, σε συνδυασμό με τα περιθώρια που προκύπτουν από την εξέλιξη της ευρύτερης περιοχής. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Οι πολιτικές ανάπτυξης και ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας, και διάχυσης των ΤΠΕ στις επιχειρήσεις, τους εργαζομένους και την εκπαίδευση.2. Η ραγδαία αύξηση της κατασκευής νέων κατοικιών που συντελείται τα τελευταία χρόνια στη περιοχή, δημιουργούν τις προϋποθέσεις για οικονομική ανάπτυξη.3. Ευνοϊκή είναι η Ευρωπαϊκή συγκυρία για την τοπική ανάπτυξη και τον πρωταγωνιστικό ρόλο της «πόλης» σ' αυτήν. Ο Ευρωπαϊκός και Εθνικός σχεδιασμός για την ανταγωνιστικότητα και τον τεχνολογικό εξοπλισμό των ΜΜΕ αποτελεί ευκαιρία στήριξης και ανάπτυξης της τοπικής αγοράς.4. Ο έγκαιρος σχεδιασμός για μια βιώσιμη ανάπτυξη της πόλης, η αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της, μπορεί να

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

	<p>επιτρέψει την ανάπτυξη μιας τοπικής οικονομίας συνδυασμένης με την αειφορία.</p> <p>5. Οι πολιτικές ενίσχυσης των ΜΜΕ ένταξη στον αναπτυξιακό νόμο. Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, διάχυση των ΤΠΕ στις επιχειρήσεις και την εκπαίδευση, η συνεχιζόμενη εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση πρέπει στοχευμένα να επιλεγούν σε κλάδους που μπορούν να εισχωρήσουν και να αναπτυχθούν στο διαμορφωνόμενο ανταγωνιστικό πλαίσιο.</p>
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<ol style="list-style-type: none">1. Αξιοποίηση της προνομιακής γεωγραφικής θέσης, σε συνδυασμό με την ανάπτυξη κυρίως του κλάδου υπηρεσιών και εμπορίου2. Δραστηριοποίηση του Δήμου για συμμετοχή σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας, έρευνας - καινοτομίας - τεχνολογικής ανάπτυξης και εφαρμογής σύγχρονων τεχνικών πληροφορικής και επικοινωνίας3. Ανταγωνιστικότητα και βιωσιμότητα των ΜΜΕ4. Τόνωση και σχεδιασμένη ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας-διαρκής υποστήριξη5. Σχεδιασμένη ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας-διαρκής υποστήριξη της τοπικής αγοράς για τη βιωσιμότητα της	

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Αξιοποίηση Δημοτικής Περιουσίας

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <p>Η περιουσία του Δήμου Ηρακλείου έχει καταγραφεί, αποτιμηθεί και χωρίζεται σε:</p> <ol style="list-style-type: none">αστική: α: εντός πόλης Ηρακλείου, β. σε περιοχές εκτός πόλης Ηρακλείου.αγροτική: α) πλησίον της πόλης του Ηρακλείου, β) σε περιοχές απομακρυσμένες από την πόλη του Ηρακλείου.Δημοτική Λαχαναγορά Ηρακλείου που περιλαμβάνει 48 καταστήματα και έχει αξιοποιηθεί με εκμίσθωση των 41 καταστημάτων, τα υπόλοιπα θα εκμισθωθούν μετά την ψήφιση του κανονισμού της λαχαναγοράς καια. Σχολικά Κτίρια και β. η περιουσία τους. <p>Για τις περιπτώσεις 1^α και 2^α έχουν αξιοποιηθεί μερικώς με την εκμίσθωση αυτών. Υπάρχουν προβλήματα ως προς την εκμετάλλευση και αξιοποίηση της περιουσίας των περιπτώσεων 1β και 2β που προέρχονται από την απόσταση, διότι είναι δύσκολος ο έλεγχος και η αξιοποίηση τους.</p> <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ol style="list-style-type: none">Τα περισσότερα ακίνητα και ειδικά οι περιπτώσεις 1β και 2β προέρχονται από δωρεά ή είναι κληροδοτήματα με περιορισμούς ως προς την εκποίηση τους. Όσον αφορά την περίπτωση 4 β υπάρχει περιορισμός από τη νομοθεσία για την εκποίηση τους.Υπάρχει ο κίνδυνος καταπάτησης των ακινήτων των περιπτώσεων 1β και 2β λόγω του περιορισμένου ελέγχου που απορρέει από την απόσταση.	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <p>Υπάρχει δυνατότητα περαιτέρω αξιοποίησης των ακινήτων των περιπτώσεων 1 α και 2 α με την άρση των περιορισμών ως προς την εκποίηση των ακινήτων 1β, 2β και 4β (με την εκποίηση θα εξοικονομηθούν πόροι που θα διατεθούν στην περαιτέρω αξιοποίηση των αστικών ακινήτων).</p> <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <p>Υπάρχουν ευκαιρίες περαιτέρω αξιοποίησης που προέρχονται από προγράμματα και ήδη τις έχει εκμεταλλευτεί ο Δήμος. Θα μπορούσε να αξιοποιήσει την περιουσία του ο Δήμος Ηρακλείου εκμεταλλευόμενος τις κατά καιρούς ευκαιρίες προς πώληση των περιπτώσεων 1β, 2β και 4β με την άρση των περιορισμών περί εκποίησης ώστε να διατεθεί το προϊόν της εκποίησης για την αξιοποίηση της υπόλοιπης περιουσίας.</p>
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
1. Άρση των περιορισμών για την εκποίηση ακινήτων	

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

2. Αύξηση των ελέγχων για την αποφυγή καταπατήσεων
--

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Αδειοδοτήσεις και Έλεγχοι

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p>α) Καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος</p> <ol style="list-style-type: none">1. Λειτουργία καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος χωρίς άδεια.2. Λειτουργία καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος χωρίς άδεια μουσικών οργάνων.3. Δεν υπάρχει απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου για την χρήση γης, εντός του κέντρου της πόλης, με αποτέλεσμα τον κορεσμό του κέντρου (πεζόδρομοι) από καφετέριες.4. Το τμήμα που αδειοδοτεί τα καταστήματα δεν έχει μηχανογράφηση5. Μη εφαρμογή της μελέτης της Τεχνικής Υπηρεσίας (απόρριψη της, από την Αρχαιολογική Υπηρεσία) για ενιαίες τέντες στους κοινόχρηστους χώρους για την τοποθέτηση των τραπεζοκαθισμάτων. <p>β) Λαϊκές Αγορές</p> <ol style="list-style-type: none">1. Καθυστερήση έκδοσης αδειών σε εμπόρους Λαϊκής Αγοράς, γεγονός που δυσχεραίνει τον έλεγχο2. Πολλές λαϊκές και μεγάλες (6 εβδομαδιαίως) για τον Δήμο μας3. Δεν έχει γίνει σωστή τοποθέτηση των εμπορών (αριθμημένες θέσεις από την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση), γεγονός που δυσκολεύει τον έλεγχο για την τήρηση της Καθαριότητας <p>γ) Στάσιμο και Πλανόδιο Εμπόριο</p> <ol style="list-style-type: none">1. Δεν έχουν οριστεί, σύμφωνα με τον Κώδικα Δήμων & Κοινοτήτων, οι θέσεις για το στάσιμο εμπόριο. Οι καντίνες για παράδειγμα (7 στο σύνολο), λειτουργούν	<p>α) Καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος</p> <ol style="list-style-type: none">1. Εφαρμογή των άρθρων Δήμων & Κοινοτήτων για τη λειτουργία των καταστημάτων και για τη χρήση γης στο κέντρο την πόλης (πεζόδρομοι). <p>β) Λαϊκές Αγορές</p> <ol style="list-style-type: none">1. Αλλαγή του τρόπου λειτουργίας των λαϊκών αγορών και μείωση τους αριθμού τους (3 τουλάχιστον)2. Εύρεση χώρων που μπορούν να λειτουργήσουν χωρίς να δημιουργούν κυκλοφοριακά προβλήματα, προβλήματα καθαριότητας, και προβλήματα στην πολιτική προστασία (επέμβαση πυροσβεστικής, ΕΚΑΒ) <p>γ) Στάσιμο και Πλανόδιο Εμπόριο</p> <ol style="list-style-type: none">1. Εφαρμογή του Κώδικα Δήμων & Κοινοτήτων, για το Στάσιμο & Πλανόδιο Εμπόριο.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

χωρίς άδειες, από το 2002.	
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<ol style="list-style-type: none">1. Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου για την χρήση γης, εντός του κέντρου της πόλης2. Επιτάχυνση των διαδικασιών έκδοσης αδειών3. Σωστή τοποθέτηση εμπορών στις λαϊκές αγορές.4. Εφαρμογή των σχετικών άρθρων του νέου δημοτικού και κοινοτικού κώδικα για τη λειτουργία των καταστημάτων και για τη χρήση γης στο κέντρο την πόλης (πεζόδρομοι) και για το στάσιμο & πλανόδιο εμπόριο.5. Καλύτερη οργάνωση των λαϊκών αγορών και εύρεση νέων, κατάλληλων χώρων λειτουργίας.	

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Θεματικός τομέας : Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Ανάπτυξη συνεργασιών με φορείς ΤΠΕ

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <p>Εκτιμάται ότι παρατηρείται αδυναμία συνεργασίας των φορέων (Δήμος, πανεπιστήμιο ΤΕΙ κτλ) στα πλαίσια μιας προγραμματικής συμφωνίας.</p> <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <p>Πιθανή αρνητική εξέλιξη είναι η κατάργηση του ENISA σαν οργανισμού.</p>	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <p>Η ύπαρξη του Πανεπιστημίου Κρήτης, των ΤΕΙ, του ΙΤΕ και του ENISA παρέχουν μεγάλες δυνατότητες ανάπτυξης συνεργασιών που συμβάλλουν και στην ανάπτυξη του τόπου αλλά και:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Την σύνδεση των φορέων αυτών με την τοπική κοινωνία.2. Την καλύτερη οργάνωση του Δήμου και βελτίωση της παροχής υπηρεσιών στους Δημότες. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <p>Η δημιουργία εταιρείας διαχείρισης των δικτύων οπτικών ινών, η λειτουργία του Portal του Δήμου υποχρεώνουν τον Δήμο σε αναζήτηση συμβούλου. Το Πανεπιστήμιο Κρήτης είναι ένας κατάλληλος συνεργάτης.</p>
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<ol style="list-style-type: none">1. Ανάπτυξη Ευρυζωνικών δικτύων2. Ανάπτυξη υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.	

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών στους πολίτες και τις επιχειρήσεις

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">Χαμηλό ποσοστό ευρυζωνικών συνδέσεων κυρίως των δημοτών (9% τον Δεκέμβριο του 2007) , μικρή χρήση του διαδικτύου κυρίως από τις μεγαλύτερες ηλικίες.Ο ρόλος των ΚΕΠ είναι διαμεσολαβητικός (πολίτης- φορέας/ υπηρεσία) και καθοδηγούμενος μέσω του ON-LINE συστήματος του Υπουργείου Εσωτερικών ΟΔΕ ΚΕΠ για τις αιτήσεις των πολιτών. Όμως σε όλες τις αιτήσεις απαιτείται η αυτοπρόσωπη ή εξουσιοδοτημένη παρουσία των πολιτών για την ασφαλή παραλαβή των εγγράφων τους. <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ol style="list-style-type: none">Κίνδυνο θα αποτελέσει η καθυστέρηση στην αύξηση χρήσης των ευρυζωνικών συνδέσεωνΑπαραίτητη προϋπόθεση για την ασφαλή παραλαβή των αιτούμενων εγγράφων είναι η αυτοπρόσωπη ή εξουσιοδοτημένη παρουσία των πολιτών.	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">Η ανάπτυξη του Ευρυζωνικού μητροπολιτικού δικτύου στο Δήμο μας αλλά και σε όλες τις μεγάλες πόλεις της Κρήτης, η δημιουργία ιδιωτικών υποδομών ευρυζωνικότητας, η ανάπτυξη ψηφιακού πολιτιστικού περιεχομένου από τον Δήμο και άλλους φορείς, η δημιουργία πολιτιστικής ηλεκτρονικής πύλης από την Περιφέρεια Κρήτης, η παροχή υπηρεσιών ψηφιακής εξυπηρέτησης των δημοτών από τον Δήμο αλλά και από τους άλλους Δήμους της Κρήτης αρχίζουν να δημιουργούν τη βάση για την ανάπτυξη των υπηρεσιών των Τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών.Μόνο εάν αλλάξει η παρούσα νομοθεσία που αφορά την ασφάλεια στην διακίνηση εγγράφων μπορεί να υπάρξει δυνατότητα βελτίωσης στην ηλεκτρονική παροχή υπηρεσιών.Λειτουργία ασύρματου δικτύου στο κέντρο της πόλης.Ολοκλήρωση του Μητροπολιτικού Δικτύου Οπτικών Ινών. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ol style="list-style-type: none">Οι γενναίες χρηματοδοτήσεις στα πλαίσια του 3^{ου} ΚΠΣ και του ΕΣΠΑ ανοίγουν πολλές ευκαιρίες για δημιουργία υποδομών, ψηφιακού περιεχομένου και υπηρεσιών.Η ON-LINE σύνδεση των εμπλεκόμενων φορέων- υπηρεσιών του δημοσίου για την ταχύτερη διακίνηση των εγγράφων μεταξύ των υπηρεσιών και κατά συνέπεια την ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

1. Ανάπτυξη Ευρυζωνικών δικτύων
2. Ανάπτυξη υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης
3. Εκσυγχρονισμός του συστήματος έκδοσης των πιστοποιητικών από τις διάφορες υπηρεσίες του Δήμου Ηρακλείου (Δημοτολόγιο, Ληξιαρχείο).

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Θεματικός τομέας : Ζητήματα Καθημερινότητας

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Εξυπηρέτηση του πολίτη – πρόσβαση στις Υπηρεσίες

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Η μεγάλη προσέλευση των πολιτών σε δυο σημεία στέγασης των ΚΕΠ του Δήμου με συνέπεια την μη έγκαιρη εξυπηρέτηση καθώς και τη δύσκολη πρόσβαση τους.2. Κυκλοφοριακό πρόβλημα.3. Έλλειψη χώρου στάθμευσης.4. Έλλειψη ενημέρωσης δημοτών για την στέγαση των υπηρεσιών. <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Η ύπαρξη μόνο δύο ΚΕΠ στο κέντρο της πόλης του Ηρακλείου υποχρεώνει τους πολίτες να συνωστίζονται για την εξυπηρέτηση τους σ' αυτά . Λόγω των συνεχώς αυξανόμενων πιστοποιημένων διαδικασιών από τα ΚΕΠ προς τους πολίτες θα αυξάνεται συνεχώς και η προσέλευση τους σ' αυτά.	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Εξυπηρέτηση των πολιτών & επιχειρήσεων μέσω του Portal του Δήμου Διαδικτύου.2. Έχει συνταχθεί οδηγός εξυπηρέτησης του Δημότη στις συναλλαγές του με τις υπηρεσίες του Δήμου. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Για την δημιουργία νέων παραρτημάτων ΚΕΠ ενδέχεται να χρηματοδοτηθούν από το Υπουργείο Εσωτερικών με αποτέλεσμα χωρίς σημαντική ιδίαν δαπάνη να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις βελτίωσης της εξυπηρέτησης των πολιτών του Δήμου.
<p>Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης</p> <ol style="list-style-type: none">1. Ανάγκη βελτίωσης της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών.2. Χρήση νέων τεχνολογιών και συνεχής επιμόρφωσης των υπαλλήλων.3. Βελτίωση των αστικών συγκοινωνιών.4. Στήριξη ευπαθών ομάδων, φροντίδα ανθρώπων με αναπηρία για ευκολότερη πρόσβαση στις υπηρεσίες.5. Δημιουργία δύο νέων παραρτημάτων ΚΕΠ στην πόλη του Ηρακλείου (Ανατολικά, Νότια) και από ένα στο κάθε δημοτικό διαμέρισμα, στελεχωμένα ανάλογα με τις κατά τόπους ανάγκες. Μόνο με αυτό τον τρόπο θα γίνει ευκολότερη η πρόσβαση των πολιτών στις υπηρεσίες του Δήμου.	

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Αστυνόμευση – Ασφάλεια

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<ol style="list-style-type: none">Έλλειψη αστυνόμευσης της πόλης, από την ΕΛ.ΑΣ., μετά τις 22:00Δεν υπάρχει πλέον, το μικτό συνεργείο με την ΕΛ.ΑΣ., από τον Νοέμβριο του 2007.Καταργήθηκε η πεζή περιπολία.	
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<ol style="list-style-type: none">Περιπολίες εποχούμενες και πεζές από την ΕΛ.ΑΣ.Δημιουργία Άμεσης Επέμβασης (ομάδα Ζ).	

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Πολιτική Προστασία – Διαχείριση Κρίσεων

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Ανάγκες</u></p> <ol style="list-style-type: none">Άμεση οργάνωση του γραφείου πολιτικής προστασίας του Δήμου με επιστημονικό προσωπικό (πολιτικό Μηχανικό, γεωλόγο, περιβαλλοντολόγο, τοπογράφο), γραμματειακή υποστήριξη καθώς και οδηγό.Λόγω έλλειψης προσωπικού απουσιάζει ο οργανωτικός σχεδιασμός.Έλλειψη ικανού χώρου 100μ² καθώς και έλλειψη εξοπλισμού (εργαλεία, αυτοκίνητο).Έλλειψη σταθερής σχέσης με εθελοντικές οργανώσεις και προγράμματα εκπαίδευσης. <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ol style="list-style-type: none">Η περιοχή του Δήμου είναι σεισμογενής.Υπάρχει τεράστιο κυκλοφοριακό πρόβλημα που σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης θα διογκωθεί εξ αιτίας του πανικού.Έλλειψη θέσεων στάθμευσης και δομών για άτομα με ειδικές ανάγκεςΛόγω των αρκετών αυθαιρέτων υπάρχει έλλειψη χώρων καταφυγής σε περίπτωση σεισμούΚίνδυνοι από αυθαίρετα που έχουν κατασκευαστεί χωρίς να πληρούν στοιχειώδεις προδιαγραφές.Κίνδυνοι από μπαζώματα για πιθανές καταστροφές από πλημμύρεςΔυσκολία στην αντίληψη της σπουδαιότητας της Πολιτικής Προστασίας με αποτέλεσμα την έλλειψη πολιτικής στήριξης άρα και υλοποίησης των παραπάνω αναγκών	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">Έχει ολοκληρωθεί το πρόγραμμα RED CODE με αρκετές εμπειρίες και κάλυψη κόστους μελετών οριοθέτησης χώρων καταφυγής στην πόλη μαςΈνταξη του Δήμου σε νέο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα STOP FIRE που θα αρχίσει το Σεπτέμβριο του 2008.Έχει εγκριθεί στον Προϋπολογισμό του 2008 το ποσό των €300.000 για δράσεις της Πολιτικής Προστασίας.Ύπαρξη Προγραμμάτων Κατάρτισης Εθελοντών Πολιτικής Προστασίας που θα υλοποιηθούν μόλις ολοκληρωθεί το καταστατικό του Συλλόγου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Ηρακλείου. <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <p>Η αξιοποίηση των πόρων του Ε.Π. Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-2013, και ευρωπαϊκών προγραμμάτων, για την ανάπτυξη δράσεων που ενδυναμώνουν την πολιτική προστασία.</p>

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης

1. Οργάνωση, στελέχωση και εξοπλισμός Γραφείου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου
2. Αξιοποίηση Εθνικών και Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Θεματικός τομέας : Διακυβέρνηση

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων μεταξύ πόλεων

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">Όσο αφορά τις διεθνείς συνεργασίες ως πρόβλημα εμφανίζεται η ελλιπής στελέχωση του γραφείου Ευρωπαϊκών προγραμμάτων, η έλλειψη προσωπικού με πολύ καλή γνώση κυρίως της Αγγλικής γλώσσας που να συνδυάζει στοιχεία manager.Οι διαδημοτικές σχέσεις που έχουν αναπτυχθεί, γίνονται κυρίως μέσω Προγραμμάτων δικτύωσης, λείπουν όμως οι συνεργασίες μεταξύ πόλεων, που θα στηρίζονταν σε κοινά χαρακτηριστικά (είτε αναφέρονται στην ιστορία τους, ή στην αρχιτεκτονική κλπ.).Δεν υπάρχει κατάλληλη στελέχωση και οι απαραίτητες γνώσεις . <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ol style="list-style-type: none">Λόγω των παραπάνω προβλημάτων υπάρχει ο κίνδυνος του απομονωτισμού.Οι διαδικασίες που καθορίζουν τη σύναψη των διαδημοτικών σχέσεων, εκτός προγραμμάτων δικτύωσης, όπως είναι για παράδειγμα οι αδειοδοτήσεις, είναι μάλλον περίπλοκες αφενός και αφετέρου δεν υπάρχει προηγούμενο, τέτοιο που να δημιουργεί ανάλογες προϋποθέσεις.	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">Ο Δήμος Ηρακλείου έχει ισχυρό brandname στην Ευρωπαϊκή Ένωση λόγω του ισχυρού τουριστικού ρεύματος της Κρήτης. Αυτό μας δίνει την δυνατότητα να είμαστε ευπρόσδεκτοι partners σε όποια projects μας ενδιαφέρουν.Ο Δήμος Ηρακλείου, λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του, της μακραίωνης αφενός ιστορίας του και της διαφορετικότητας των αρχιτεκτονικών στοιχείων που παρουσιάζει μέσα κυρίως από τα μνημεία που διασώζονται, δύναται να συνάψει σχέσεις συνεργασίας είτε σε επίπεδο δικτύωσης, μέσω προγραμμάτων, είτε σε επίπεδο αδειοδοτήσεων.Η πόλη του Ηρακλείου έχει τη δυνατότητα να εκμεταλλευτεί τη θέση της (γεωγραφικά, ιστορικά, πολιτιστικά) με σκοπό να αναπτύξει εταιρικές σχέσεις.Πολλές πόλεις αντιμετωπίζουν κοινά προβλήματα με την πόλη μας (διαχείριση απορριμμάτων, αδέσποτα κλπ) και υπάρχει δυνατότητα συνεργασίας για την κοινή αντιμετώπιση των προβλημάτων.Προβολή της πόλης μέσω των τουριστών.Ο Δήμος Ηρακλείου ήδη συμμετέχει σε διάφορα δίκτυα εντός Ελλάδος και στα δίκτυα πόλεων Eurocities και Eurotowns τα οποία μας ενημερώνουν για όλα τα ευρωπαϊκά προγράμματα και τις δυνατότες συνεργασίες μεταξύ των Ευρωπαϊκών πόλεων.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

	<p>7. Εντός Ελλάδας συμμετέχουμε σε διάφορα δίκτυα τα οποία μπορούμε να εκμεταλλευτούμε καλύτερα.</p> <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <p>1. Δημιουργούνται συχνά ευκαιρίες από τα διάφορα χρηματοδοτικά ευρωπαϊκά προγράμματα που καλύπτουν θέματα πολιτιστικού/ πολεοδομικού ενδιαφέροντος, θέματα ανάπτυξης στα πλαίσια δικτύωσης.</p>
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<p>1. Ανάπτυξη τουρισμού με προορισμό την πόλη</p> <p>2. Ανάπτυξη πολιτιστικών, αθλητικών και κοινωνικών υπηρεσιών</p> <p>3. Ο Δήμος Ηρακλείου σε συνεργασία και με άλλους φορείς, όπως Περιφέρεια, Εφορείες Αρχαιοτήτων και άλλους γειτονικούς Δήμους μπορεί να προβεί σε τέτοιες ενέργειες και σε σύναψη σχέσεων αδελφοποίησης ή δικτύωσης, αξιοποιώντας κάποια ευρωπαϊκά προγράμματα.</p> <p>4. Καλύτερη αξιοποίηση των υφιστάμενων συνεργασιών</p>	

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Συνεργασία με εθνικές (τοπικές, νομαρχιακές, περιφερειακές, κρατικές) και διεθνείς αρχές και φορείς

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Δυσλειτουργία τοπικών και κεντρικών υπηρεσιών2. Γραφειοκρατικές διαδικασίες3. Έλλειψη έγκαιρης πληροφόρησης / ενημέρωσης <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Δυσλειτουργία θεσμικού πλαισίου2. Χρονοβόρες διαδικασίες3. Συγκεντρωτισμός4. Δεν είναι αποσαφηνισμένες οι αρμοδιότητες σε πολλές υπηρεσίες με αποτέλεσμα να υπάρχει σύγκρουση των εμπλεκόμενων φορέων.	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Αξιοποίηση εμπειρίας, τεχνογνωσίας2. Προγραμματικές Συμβάσεις <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Δικτύωση2. Ευρωπαϊκά Προγράμματα, Πρωτοβουλίες3. Συνεργασία σε διάφορα επίπεδα με τοπικές αρχές και φορείς με σκοπό το κοινωνικό όφελος4. Συνεργασία με διεθνείς φορείς μέσω Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<ol style="list-style-type: none">1. Από κοινού σχεδιασμός, οργάνωση, λειτουργία μητροπολιτικής περιοχής	

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Αποκέντρωση

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<ol style="list-style-type: none">1. Απουσία του κοινωνικού προσώπου του Δήμου στα Δημοτικά Διαμερίσματα. Η έλλειψη ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΠΗ αξιολογείται πολύ αρνητικά από τους κατοίκους των τοπικών διαμερισμάτων. Δεν είναι μόνο η απουσία ψυχαγωγίας της τρίτης ηλικίας, αλλά και η απουσία Φυσιοθεραπευτή, ψυχολόγου Κοινωνιολόγου, & ειδικοτήτων δηλαδή που θα απαλύνει τον πόνο και τα προβλήματα μεγάλων ανθρώπων μα και νεότερων. Η ιατρική περίθαλψη καλύπτεται μερικώς.2. Η γραφειοκρατία & η δυσλειτουργία που παρουσιάζουν οι περισσότερες υπηρεσίες καθιστούν την παρουσία των Τοπικών Συμβουλίων ανύπαρκτη.3. Η αποπεράτωση δικτύων και του βιολογικού καθαρισμού4. Αποδυνάμωση των τοπικών συμβουλίων και μη συμμετοχή των προέδρων στο δημοτικό συμβούλιο.	<ol style="list-style-type: none">1. Υλοποίηση σχεδίου πόλης για την κατασκευή δρόμων, υποδομών και κοινόχρηστων χώρων2. Αξιοποίηση πλουτοπαραγωγικών, πολιτιστικών και άλλων πόρων των τοπικών και δημοτικών διαμερισμάτων.
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<ol style="list-style-type: none">1. Περιβάλλον (καθαριότητα, πράσινο, ανακύκλωση, αναδάσωση).2. Ισόρροπη κοινωνική πολιτική και ανάπτυξη.3. Μόνιμες βάσεις δεδομένων σε έμφυχο δυναμικό και εξοπλισμό.4. Υποστηρικτικές δομές.5. Καλύτερη εξυπηρέτηση πολιτών6. Περισσότερες αρμοδιότητες στις κατά τόπους υπηρεσίες7. Διεύρυνση και αναβάθμιση των αποκεντρωμένων υπηρεσιών.8. Βελτίωση συγκοινωνιακής σύνδεσης9. Βελτίωση της συνεργασίας κέντρου και περιφέρειας (αμεσότητα στην πληροφορία, επικοινωνία, δραστηριότητα)	

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Α' Ενότητα: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Α' Παραδοτέο, Ιούνιος 2008

Θέμα Τοπικής Ανάπτυξης : Συμμετοχή Πολιτών

Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p><u>Προβλήματα</u></p> <ol style="list-style-type: none">Δεν υπάρχουν μηχανισμοί υποβοήθησης της συμμετοχής των πολιτών στην διαδικασία λήψης των αποφάσεων.Έλλειψη ενδιαφέροντος και διάθεσης από τους πολίτες συμμετοχής τους στα κοινά. <p><u>Κίνδυνοι ή Περιορισμοί</u></p> <p>Πάντοτε ο μεγαλύτερος κίνδυνος είναι η χαμηλή αξιολόγηση της αξίας συμμετοχής των πολιτών πριν την διαδικασία λήψης των αποφάσεων.</p>	<p><u>Δυνατότητες</u></p> <p>Μέσω της διαδικτυακής πύλης του Δήμου Ηρακλείου στηρίζεται ο θεσμός της δημόσιας διαβούλευσης πχ η δημοτική πολιτική για το πράσινο Ηράκλειο, την δημιουργία φόρουμ συζητήσεων και προτάσεων των πολιτών και τις ηλεκτρονικές ψηφοφορίες. Πιστεύουμε ότι αποτελούν εργαλείο υποβοήθησης και για τους πολίτες αλλά και για την δημοτική αρχή.</p> <p><u>Ευκαιρίες</u></p> <ol style="list-style-type: none">Οι χρηματοδοτήσεις από τα Κοινοτικά πλαίσια και η πολιτική του ΥΠΕΣΔΑ.Σήμερα οι κάτοικοι όλοι στο σύνολό τους είναι πιο συνειδητοποιημένοι. Έχουν κατανόηση μεγαλύτερη και ανοχή.Ενθάρρυνση συμμετοχής των πολιτών σε οργανωμένους φορείς της Πόλης.Ενημέρωση πολιτών μέσω Διαδικτύου και ΜΜΕ για την δυνατότητα συμμετοχής τους στα κοινά.Αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών.
Κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης	
<ol style="list-style-type: none">Ανάπτυξη ευρυζωνικών δικτύωνΑνάπτυξη υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης	